

DAFTAR PUSTAKA

- Bungin, Burhan. 2008. Penelitian Kualitatif. Jakarta : Kencana Prenda Media Group.
- Dewi, Susanti. 2013. “Analisis Struktural dan Sosiologi Sastra Terhadap Novel Projo dan Brojo Karya Arswendo Atmowiloto” (Skripsi). Semarang : Fakultas Ilmu Budaya Universitas Dipenogoro.
- Endaswara, Swardi. 2009. Metodologi Penelitian Sastra. Yogyakarta : Media Pressindo.
- Faruk. 1999. Pengantar Sosiologi Sastra. Yogyakarta : Pustaka Pelajar
- Jabrohim. 2003. Metodologi Penelitian Sastra. Yogyakarta : Hanindita Graha Widia.
- Mahyudin Az Mudra. 2001. Cerita Melayu Pilihan. Palembang : Palembang Word Press.
- Moleong, Lexy Z. 2002. Metode Penelitian Kualitatif. Bandung : PT. Remaja Remaja Rosda karya
- Tantawi, Isma.2014. Bahasa Indonesia Akademik. Bandung : Cipta Pustaka Media.
- Teeuw, A. 1984. Sastra dan Ilmu Sastra : Pengantar Teori Sastra. Jakarta : Dunia Pustaka Jaya.
- Yulianti, Ayu Mustika. 2013, “ Analisis Struktural dan Nilai Moral cerpen Te Bukuro Wo Kai Ni” (Skripsi). Semarang : Fakultas Ilmu Budaya Universitas Semarang.
- Sugiono. 2018. Metode Penelitian Kuantitatif, Kualitatif, dan R&D. Bandung:Alfabeta.
- Nurdiyantoro, Burhan. 2015. Teori Pengkajian Fiksi. Yogyakarta: Gadjah Mada University Press.
- Ratna, Kutha Nyoman. 2015. Antropologi Sastra Peranan Unsur-Unsur Kebudayaan dalam Proses Kreatif. Yogyakarta:Pustaka Pelajar.
- Mulya, Abdul Kadir. 2000. Pau-Pauna I Mase-Mase ri tana Ugi. Jakarta
- Wellek, Rene dan Austin Warren. 1995. Teori Kesustraan. Jakarta. Gramedia Pustaka Utama.

LAMPIRAN

HIKAYAT I MASEMASE RI TANA UGI

PAU-PAUNNA I MASÉ-MASÉ RI TANA UGI

Engka risseng Datué Irong siala Datué ri Tana Ugi mangkunrai. Siarékní istana sialana Datué Irong, nakkedaini bainéna, "Assuroko Ndik dokorengak inanré, maélokkak lao sompek".

Mekkedani Datué ri Tana Ugi, "Nokko kalakik mupauangi jennang é nassunampuk. Dokok inanré temmawaringengi puammu, maélok i lao sompek."

Nokni sengngataé, matterrukni ménrék ri bolana jennang é. Napoléini moloi ota Puak Jennang. Nakkedana Puak jennang, "Laoko mai matudung kalakik."

Tudanni sengngataé, nasorongenni ota nakkeda, "Aga nasuroakko Datué?"

Makkedani sengngataé, "Ia mua nasuroangak Datué makkunraié makkedaé, addokok inanréngengi garék Datué worowané apak maélok i lao sompek."

Makkedani Jennangé, "Énrék ria ri salasak é." Aganokni sengngataé, lokka toni

'Puak Jennang mampaék asé ri lanrang é. Nassuro mombikni pabbanuaé tiwik i alunna, pattapinna. Aga engkani pabbanuwaé naripakajoana palungengé.

Makkedani Puak Jennang, "Asé puluk é manumpuk riolo apak maélokna rikaddok, ma élok toi riébbuk béppa rakko. "Engka tona maddonra, engka tona

mattengnga. Aga maeso manenni, laoni sengngataé bissaiwi asé puluk é. Purai

nabissai, risokkoni, rilabukni, Maéso manennni aseok é, gennekni berrek é. Nokni

Puak Jennaig ri pasak é mabbalanca anréang dokok inanréna Datué. Ménrékní

Puak jennang ri salasak é poadangi Datué. Napoléini situdangeng Datué mallai

biné. Matterrukni tudang ri olona Datué. Risorongenni ota Puak Jennag.

Taddakarrakani Puak Jennang mampaék i otang é. Na purana mota, makkedani

Puak Jennang, "Saniasani bukkuk inanré tenimawarita, Puak Pura toni massuro mabbalanca."

Naggilinna Datué ri Tana Ugi powadangi lakkainna mekkeda, "Saniasani garék dokok inanré temmawarita." Makkedani Datué Irong, "Pasakpi narisuro parennung é ri pasak é mangngobbirensi lili pabbanuwaé Irong. Agcesso pasakni ri Irong na risuronan parennung é. Aga nalaona parennung é mangngobbik mekkeda, "Arengkalinga maneko iko lilikna Irong, pada lao manekko musellaongengi Datué Irong apak maélok i lao sompek. Iko duaé sibola, séddina lao. "Risappak i dék é, rirupai engkaé. Aga sorok i pasak é, pada réwek menenni tau é ri bolana. Pada nasuroni bainéna bukkurengi inanré. Aga pappai bajaé, maélokni sompek Datué. Pada engka manenni sipulung tomaégaé ri olona salasa é.

Makkedani Datué Irong, "Madééngengi kalakik pada nokko muabbeni ri lopié. Aga-agaé panok manettoni ri lopié, panok toni bukku inanre temmawarié. Aga mapaccing manenni agagaé nok ri lopié, labuk toni essoé. Ia Puang jennang mallisek rantanni mallisek majenni bukku inanréna Datué Irong. Naia Datué sianrénni mallai biné. Tengnga benni mani nasorok matinro, denniari mani napasedding, tépu toni akkagna. Motokni sianréng Datué mallai biné. Purai manré, mappangngujuni Datué Irong. Makkedani Datué Irong ri bainéna, "Narékkko joppaka matu Ndik laoko muatek mataka angkanna mua sapanaé. lak aréga Ndik maté ri laokku, iko aréga moponcok ri munrikku." .

"Nakkatennini limanna bainénna nasitoé jarinna mallai bine lao ri saliweng siparéna. Nadapikni olona babang é, nakkedaini bainéna, "Réwekno Ndik muparajaiwi éllaummu ri Allataala. Ajak naengka magugu massoajang, tollao tommonro.'

Purai, nokni Datué tonang ri lopinna. Nok maneng toni Pabbicaraé, Sulléwatangé. Temmaitta tonanna Datué tonang manettoni tomaégaé. Makkeda mutoni Datué, "Tonang manneno kalakik, watakni balangoé mupakonnyoi gulingé muakkkasangi sompek é."

Sompekni Datué Irong. Naia Pabbicaraé sibawa Sullewatangé enrengé tomaégaé pada rewekni ri bolana. Siarek i ittana lari lopinna mammanuk-manuk laona, nadapikni tana Jawa Datué Irong. Siarekna ittana ri laonna sau tekkokni. Makkedani Datué Irong. "Panokni baja kalakik ripasak é baluk-balukmu. Natarala, nappasi muanggelliang. lapatu namaéga sarona baluk-baluk é narékko ripasigilingkilingi." Rirakai paué, naia Datué ri Tana Ugi mpekkék esso wenni babuwana. Rirakkai paué, nadapikni ulenna. Tangnga bennini, nacabbéngini peddi babuwana Datué ri Tana Ugi. Makkedani Ina Nyumparena, "Nokko kalakik mapauangi Puak Sauro." Aga najoppa torisuroé, cinampek-nampek naengka polé sanroé. Makkedani Ina Nyumparena, "Laoko Sanro mukawangengi babuwana Datué, peddi babuwa agaharo."

Aga nalaona sanroé kawawai. Makaedani sanroé, "Mangulésani, marisaliweng céroni Datué." Nalaona Ina Nyumparena malai cindéna nagattungi cappakna wali-wali natompengiwi Datué. Si ampek-ampekni peddi babuwana. Makkellé-kellékní naterri ri seddéna Datué nakkeda. Tenna podo marisaliweng céro Datué." Makkedani Ina Nyumparena, 'O kalakik, nekkó mutampaiwi Pabbicaraé enrengé Sulléwatangé naénré mai ri salasak é mitai Datué. Akkedako, tangnga benni mupa nangnguréwek Datué nadéppa najaji." Najoppa sengngtaé natampaiwi Pabbicaraé enrengé Sulléwatangé. Makkedani Pabbicaraé, Sulléwatangé, "Jajiniga

aéro Datué" Makkedani Ina Nyumparengé, "Tangnga benni mupa Puang nassiapik-apik peddi babuana, nadenniarina nadeppa najaji."

Makkedani Pabbicaraé, Sullewatangé, "Paléssorengi paréwana mupainungengi gauk datunna." Na talappek adanna Pabbicaraé, Sulléwatangé moni manenni gongé, genrangé, puik-puikna, ceccaleppanna. Siapik-apik peddi babuana Datué. Makkedai Pabbicaraé, Sulléwatangé, "Worowanega, makunraiga Puak Sanro oérona Datué?"

Makkedani Puak Sanro, "Worowané cérona Datué. Makkedani Ina Nyunparenna. "Eruknapi Puak Sanro." Makkedani Sanroé, "Dinrui cérona Daiué, madécénni attujunna ulunna." Meddeni Datué wékka tellu, tebbusélloni makkunraié. Makkedani Pabbicaraé, Sulléwatangé, "Worowanéga maklunraiga cérona Datué Makkedani sanroé, Makkunrai Puweng." Marennuni Pabbicaraé, Sulléwatangé, kuwaé topa lisekna salasak é.

Makkedani Pabbicaraé, Sulléwatangé. "Décénnapaha Puak Sanro, cicemmi meddeng Datué nadua anakna na dua "rupato," makkedani Pabbicaraé, Sulléwatangé, "Tuoko mai Anak maranaddara naiko riaccinaungi."

Rirakkai paué, makkedani Pabbicaraé, Sulléwatangé, "Assuroko panok 1 barisik é patappulo napaoniwi ananak é pappdissenna maddisaliwenni cérona Datué.

Taleppek ada madécénna Pabbicaraé, nokni berisik é, marékalinga manenni pabbanuwaé. Cinampe-nampe naengka timummuk pabbanuwué pada tiwi awo naébbuk i lawasoji. Aga saniasa mananni lawasojié makkedani Pabbicaraé, "Assuroko Sulléwatang lelungi Ina Nyumpareng patappulo, pattaranak patappulo." Cinampe-nampe natimummuk ina nyumparengé patappulo ri bolana

Pabicaraé, nainappana rilékkék naripaénrek ri salasak é. Narisittaki, narisalikkik nainappa muttamak mappasusu.

Makkedani Pabbicaraé, "Madécéngi Sulléwatang ripadécéngi lawalawaé nariassuro mobbiriwi lili pabbunuwaé muttamak sawung. Nepada makkeda bali arunna, bali datuna napada lao rowak-rowasiwi abotorongé."

Nassurona Sulléwatangé mobbik i parennungé. Engka menenni timmmuk pabbanuwaé kuaétopa bali arunna bali datunna lili pabbanuana ri Tana Ugi.

Siarékni essona jajinna anakna Datué maélokni mabbissu lolo. Méénrékni mattikkeng lampa Pabbicaraé, Sullewatangé. Maélok i manréi , mabbissu lolo Datué. Pada mabbéréni mantarinna, bali datunna, pada solokni pabbanuwaé. Naia purannana mabbissu lolo pada masimanni na pada lisu ri wanuanna.

Rirakkai paué, siarékní ittana mpekkék esso wenni anakna Datué. Aga gennekni dua taung, naiya Datué Irong siko toni ro itanna ri Tana Jawa. Inappa toni mappangnguju nréwek. Makkedani Datué, "Panokni kalakik agagaé ri lopié tasompek angka tellumpennié."

Naripikni tanra essona na nokna tonang ri lopi, nawatakni balangona, napakonnyoni golinna, nawakkasanni sompekna nasompekna sisompek-sompekna. Siarékní ittana sompek manuk-manuk akkalaona, naoloni turungengé ti Tana Ugi. Makkedani Datué Irong, "Pabbattui kalakik mariangé pappaddissenna Datué ri maélokna soré ri wanuanna."

Taleppe adanna Datué, ripabbettuni mariangé. Na takkinikna pabbanuwaé ri Tana Ugi, engkani ro puemmu. Moni toni tawa-tawakna, pada matokni lisekna salasak é, worowané makkunrai, anak-anak tomatowa. Pasedding toni bolana Jenang

Pasokkokengé. Engka mannasu, engka mabbéppa, engka tona mappatala. Na sipali-palianna taué ri lalenna salasak é. Na tepu manenna aga-agaé, madécéng toni tajangé. Marukkani tau égaé mekkeda, engkani soré lopinna Datué. Na énrékna Pabbicararé ri salasa é, napoléini Datué ri Tana Ugi tudang ri jajarena: Makkedani Pabbicara." "Engkani Puang soré lopinna Datue Madécenni ripassaniasa anrénge."

Makadani Datué ri Tana Ugi, "Madécenni." Na sorokna nok Pabicaraé sitintrok tomaegaé lao duppaiwi Datue.

Makkedani Datué ri Tana Ugi. "É Nyumpareng, puttamak i anakanakmu ri laleng apo-apo ammai apak polé mabélai puemmu." Na pada tarakkak manenna pattaranak é. Aga lettukni Pabbicarak sibawa Sulléwatangé ri salasak é, makkadani, "Naenrékna Datué sipajjoarang."

Naiya lettuknana ri bolaé ritaroini uwaé cérek é na ribissaiang ajéna. Aga purani mubbissa ajé Datué, matterrukni lao tudang ri jajarena na sipatenrek takké mallai biné. Engka menettoni aga-agaé nassuro paénré Pabbicaraé. Engka toni Pabbicaraé sitinrok Sulléwatangé kuwaé topa tomaégaé. Mettekni Pabbicraé makkeda, assurono Sulléwatang mokkal i inanré-anré jawaé, Na riakkakna anré-anré jawaé. Rirakkai paué, teppa akkak é ritimpakni passampona bosarak é. Na anréha béppa Datué sipajjoareng. Purai manré béppa ripasorokni bosarak é, Na anrekna béppa Datué sipajjoareng. Purai manré béppa ripasorokni bosarak é, nappani riakkak inanré. Purai manré Datué sibawa joakna. Na riwettuna manré Datué sianrénni bainéna. Na wékka pitui timpu na sorok manettona tomaégaé.

Pada pura toni mota ota. Makedani Datué Irong, "Pada nokno kalakik ri bolamu, anakmu, bainému na pada purennui."

Pada massimanni tomaégaé pada nréwek ri bolana. Na pada massimang tona Pabbicaraé, Sulléwatangé. Na sorokna léwu-léwu Datué Irong mapau-pau mallai biné. Siku mua tudanna Datué ri Tana Ugi, engkani anakna polé ri laleng pada malluru makkadedao ri ellona Datu puenna. Makkedani Datué, "Niga ro anana?"

Mettékni Datué ri Tana Ugi makkedaé, "Iana ro anakku utampuk mulao sompek."

Makkedasi Datué, "Niga tosi anak ia ro makkunraié?"

Mattekni bainéna makkedaé, "Anakku muto dinru ulawengi."

Mettéssi Datué Irong makkeda, "Ia ro makkunraié dék siseng-siseng gunanna riatuwo, wéréngak mai kuunoi."

Makkedani Datué ri Tana Ugi, "Aga sabakna mumaélo mpunoi makkunraié?"

Makkedani Datué Irong, "iananna acillakangé Ndik.

Makkedasi Datué ri Tana Ugi, "Taro i uassuro tampai Pabbicaraé, Sulléwatangé aréga assiturusenna. Nassurona Datué tampaiwi Pabbicaraé enrengé Sulléwatangé." Aga engkai Pabbicaraé, Sulléwatangé, makkedani Datué ri Tana Ugi, "Ia pabbicarekko, natujuak abalak."

Makkedani Pabbicaraé, "Abalak aga tujuko?"

Mettekni Datué makkunraie makkeda, "Ina acsilakang garé anak makkunraié."

Na cukukna teccénga Pabbicaraé na takkajennek. Nai nappa cénga makkeda "Abalak tongeng tujui Datué. Buttina, dék anak makkunrai na risappa. Na engka muannénna na maélossi riuno."

Makkedani Datué Irong, "Agana tangngakmu Pabbicara sibawa Sulléwatang apak maélokkak mpunoi anakmu makkunraié, dék siseng umaélo matuwoi, inanna acilakangé."

Makkedani Pabbicaraé, "Taroni riolo Pueng upasipulung lili pabbanuwaé pakkatenni kajujuk é, aréga assamaturusenna.'

Massuroni Pabbicaraé enrengé Sulléwatangé mollik i lili pabbanuwaé. Na cinampe-inampek na timummu maneng pabbanuwaé, pakkatenni aju-kajué senreng ri salasak é. Irakkai paué sama rapekni tudangé, makkedani Pabbicaraé Sullewatnge, "Pada meréngkalinga manekko iko sininna pakkatenni aju-kajué enrengé tau maégaé, aga aréga assamaturusemmu. Maélok i Datué Irong mpunoi anakmu makkunraié."

Sama ettékni tau maégaé makkeda, "Agi-agi élokna Petta Pabbicaraé."

Metténi Pabicaraé makkeda, "Taroi utiwi anakku lao ri Sabaloang ri Tekkalalia ri anak daranna Datué apak dék mellek nyawaku mpunoi anak-anak é. la kénnéng anak manuk é dék namellek nyawaé mpunoi, oncopisa anak mattolaé."

Makkedani Datué irong, "la narekko kui mutiwi ri Sabaloang siéngkalinga kerébamu sikak tu. Mau karébanna téya tonak méngkalingai."

Makkedani Pabbicaraé, "Nakko makkui tu palé adanna Datué mau karébanna téja boni méngkalingai taroni upali."

Makkedani Datué, "Pajoppani ia essoé, mau siweniéwé téya tonak méwai mangnguruk wenni.

Mettékni Pabbicaraé, Assuroko Sulléwatang mébburengi ulereng anatta barak joppakik pégi-pégi nadapiki wenni kutoni léppang mabbeni."

Naia Ina Nyumparena laoni mannasungengi anakna, massekko na bukkuk i ri lépoé, silépo inanré. Naia Datué ri Tana Ugi nasalikkikni analna mattamak ni laeleng. Makkedani ri Ina Nyuparena, "Muttamaklo mualangngi pettikku naonroié ulaweng mémmanak."

Muttamakni Ina Nyumparengé makkarengi pettinna. Na passukni ulaweng mémmanakna mawéréngi Pabbicaraé. Naludung manengi pakeanna anakna. Jempanna mani na calingkarakna tenna ludung. Natarongengi passio sumangek anakna. Mettéknri ri saliwang Datué Irong makkeda, "Palalo ri saliweng laloi ajakka engka agaga muwéréngi na dék uwita."

Makkedai anakna Datué ri Pabbicaraé "Talalo kuik ri saliweng Perta, nasengngammai engka aga-aganna Datué rilariang."

Nasappéanni uwaé matanna Datué ri Tana Ugi nakkeda ri anakna, "Tunrukko singkaruang Ugi ripali. Narékko engka upekmu muateppa ri Jawa engkamatu ianaurému ri Jawa. Pada makkunraikku datu ri Jawa, I Maliasuna asenna."

Naia purana napaseng anakna ritu, mobbikni Datué Irong makkeda, "Magitu Pabbicara na dékpa mujoppa?"

Mekkedasi Pabicaraé ri Sulléwatangé, "Tasalikkingi annata lao ri saliweng tapanok i ri ulérenge."

Massuk toni Datué ri Tana Ugi matek matai anakna ri rellongengé. Pada terri menenni ina Nyumparangé enrengé patraranak é. Makkedani Datué Irong, "Nigi-nigi maccoériwi, utettak i mareng nipi nabaluk é. Ala engkapaza warani maccoériwi anak-anak é ritu?"

Joppani pampulék é rirulu ri remmng-remmeng mattarumpu labuk é, mareppa batu-batué. Pitu salo pitu tanété lampé naliweng topa alek tempettu-wettungé. Makkedani pa Pabbicaraé. "Akkémpé saoko kalakik ri aju araé muitai, mutiro mupaga rumpu apinna taué ri Irong, muéngkalinga mupaga bokka sunna, mungkalinga mupaga uni manulona?"

Makkémpékni ri aju araé nainappa nok parimeng nakedana, "Rita mapa Pueng rumpu apinna, riéngkalinga mutopa bokka sunna enrengé uni manukna."

Makkedani Pabbicaraé, "Joppapo mutu. " Na joppa sijoppa-joppaana, na pitu buluk naliweng, pitu salo neliweng, pitu alek tessipertungwettung. Rirakkai paué, macawékni wirinna tasik é. Makkedani Pabbicaraé, "Pokkonoé Anak waro. Matowanak monro ri linoé inappanna uléjjak tananna Bévatae."

Nu ripaléssokna ulérengé ni ponna aju araé. Na rudanna Pabicaraé sibawa Sulléwatangé nasisullé pariwakingi anakna naserri. Makkedani Pabbicaraé enrengé Sulléwatangé. "Onrono kotu Anak muturru-tunruiwi totomu, wérému. Agi-agi totomu ia tosi muéwa siduppa."

Metteni / Singkeruang Ugi makkeda, "Ellau tulungekak Perta utowo barak sita mukik paimeng apak ia onroku tennia topa atemmanréng mpunoak, selengé mupa maélo mpunoak."

Makkutanani Pabbicaraé makkeda, "Pégani Anak utarongekko agaagammu kuwaé topa ulaweng mémmanakmu?"

Mettékni I Singkeruang Ugi makkeda, "Kui ri garimpanna ajue i batu ajakké engka tau mitai." mutarongengak Petta mutenrek

Aga purai nataro Pabbicaraé, najoppa sibawa Sullewetange massilaong. Monroni I Singkeruang Ugi alé-aléna tudang takkajennek nawa-nawai totona. Nappakkeda-adani arinna ri laleng, ula aréga pittokka sawa aréga beluttakkak, bawi aréga nyumpengak, uwani aréga karulukkak umaté. Aga napoléna pikkirikna I Singkaruang Ugi makkeda, madécéngi muttamakkak ri lalenna gerpangé maemtinro. Muttamakni léwu, nakkedana ri laleng atinna, narékko engka bata-batanna atinna Ina Datukna, inakku, nakko agaga morkkokak na memmek tinroku. Dék tongenna agaga morkkok i, memekni tinrona nadapi tajang. Mompok toni essoé, motokni nassuk tudang ri ulérenna nattimpu wékka tellu na dék nainung. Na joppa ri tenggana alek é na takkok engkana uwae nalolongeng maccolocolok. Na laona mala daungdaung nasarituk i nassérokengi, nainungi. Purai, nurewekni tudang ri ulérenna. Aga labuk i essoé murtamaksi matinro ri garimpanna ajue. Aga siarek i essona wenninna monro ko ritu, cappukni bukkuk inanréna. Makkeda nawanawani, agana gaukku uanré, Purai kua makkedasi ininna wanna, naullé tennia topa alemmanrengé mpunoak sangangadinna selingénumi. Aga nakkedana nawa-nawanna ri laleng atinna, "O Puakku Allataala, tenna podo engka muna pallopi sisenna Datu Puakku. Taroni kua laoka sappok ibarak ulolongeng mui."

Laoni malai sappak i lepona na lao ri saliweng malai ulawenna naporilépoi napolisioek i na jujung. Tappasulung lao mua, mabuang tokkong mua, na dapikni wirinna tasik é mécékéni cékkéng ri asekná bangkoé natajangi padangkangé lalo. Engkani paddangkangé, manggobbikni anakna Datué. Massimanni anakna Datué, "Puang péga wanua maélo talaai?"

Makkedani paddangkangé, "Maélokkak lao ri tana Jawa. "Makkedani / Singkeruang Ugi, "Taparajaiang laloak kasio nataesséangak babuva tapaccoék lalokak.'

Makkedani paddangkangé, "Lao mukik mai Anak, mau toni duako, telluko upaccoek toko."

Napaddanrenni lopinna paddangkangé. Nalléccénna I Singkeruang Ugi nakkedana ri pallopié, "Ampaékkak kasikna apak dék uwulléi lécoéngé." Na nokna paddangkangé mampaék i nappaccoékni lépona, nappa toni léccéng.

Makkedani paddangkangé, "Uttamakkik Anak ri bilik é "Ajakna, kumuak ri cappak lopimmu."

Mettékni paddangkangé makkeda, "Ajak lalo Anak muakkua ri cappakna lopié muonro, apak tellomo-lomo Anak abusungngé." Aga nauttamakna ri bilikna lopié, nakkadda oni lépona.

Makkedani paddangkangé, "Agato Anak muparilépo?" Mettékní makkeda, "Sokko Puang."

Makkedasi paddangkangé, "Ajak lalo muattalipuangikak Anak, nupakabusungpusungak matuk Anak."

"Idik tu Puang, ajak lalo tatalianakikak kasiknaq."

Purai kua, sompekni sisompek-sompeknapaddangkangé. Makkedasi anakkodaé, "O kalakik, appatalangengi puammu, ajak nadokok inanréna naanré." Narakkasenni anakna Datué. Makkedasi, "Magasi musaraiwi alému na engka mua sokko ubukku."

Makedasi paddangkangé. "Ajaksana Anak nabukku inanrému muanré Anak." Aga nattimpukna inanré ritu tellu timpuk apak téyai mabusung. Aga siarékní essona larinna lopié lao angkanna narapikni turungngé ri Jawa, makkedani, "Agana Puang asenna wanuwaé?"

Makkedani paddangkangé, "Iyana ro turungenna Datué ri Jawa." Makkedani I Singkeruang Ugi, Nakko makkui ro, kuni ro mupalessokkak ri pabbatanna sarek é." Aga naripaénrékna ri pabbatanna sarek é na riponcinna lépona.

Makedasi, "Lemék-lemekekkak ri pabbatanna sarek é ajakka engka parala uwaé mitai."

Purai kua rilemmekeng lépona nasompekna paddakangé. Monroni kuro kasikna I Singkeruang Ugi alé-aléna. Labuk ioní essoé, laoni liwuliwu ri wawona bujungé nakkeda nawa-nawanna, "Monrokak kuwaé iya muto sipoléngé naitakak taué. Lebbikni rékko ménrékkak ri salasak é." Nasilurukna petteangé, dékna risseng taué. Ménrékni liwu ri légolégoé na terru liwu ri kandawarié natukkuk ulunna ajéna, naonroié assunna La Baso Jawa. Makkutanani La baso Jawa, "Aga ro kalaki nabokkai asu, assukko muitai."

Massukni pattumanningé. Naitani engka anak-anak léwu-léwu ri kandawarié. Nakkedana Datu Lolo, "Aga kalaki nabokkai asu?" Mettékní sengataé makkeda, "Engka anana Pueng léwu-léwu ri kandawarié, pada lémpóngé gammekna, pada béré-béré utunna. Dék gaga risseng mattukkureng bennang lipakna. Makkedani Datu Lolo, "Obbik i kasik anakna taué.

Massukni sengataé tampaiwi makkeda, "O Beccé-Beccé, natampaiko Datu Lolo."

Makkutanani Datu Lolo, "Pégani ananaé ritu kalaki ?" Makkedasi pattumannéngé, "Dénrépa Puang naritampai na dék namaélo." Makkedasi Datu Lolo, "Pégani ananak muasengé, palécé laloi kasikna."

Mettekni Pattumannéngé makkeda, "O Beccé, natampaiko Datu Lolo." Na otokna makkawi. Na ritinrosina muttamak. Aga nadapikni babangé, tudanni. Makkedani Datu Lolo, "Pégani ananak é?" Mettekxi pattumannéngé makkeda, "Engkani Puang tudang ri babangé.'

Makkedasi Datu Lolo, "Ésuk-sukko mai Beccé-Beccé."

Mésakni céddék. Makkedani La Baso Jawa, Ésuk-ésukpo mai."

Naénrekna ri pasekkengé. Makkedani Datu Lolo, "Niga asemmu, agato wanuamu, nigato asenna inammu amamu?"

Mattékni I Singkeruang Ugi makkeda, "Dék uissengi Puang Wanuakku."

Makkedani Datu Lolo, "Nisa tongeng-tongeng asemmu?"

Mettékni makkeda, "I Masé-Masé Puang Asekku. Naiya inakku arramakku dek uisengi Puang.

Makkedasi La Baso Jawa," Iyatu engkamu kumaié, idik tositu missengekko jakmu, decémmu."

Mettékni ina nyumparangé makkeda, "Tomakalaing-laing saro apak tennaisseng inanna amanna, teniripuada wanuaanna. Tomarunung aréga, toparariwi aréga.

Makkedani Daru lolo, "Naulle tongeng saro."

Aga maélokni manré wenni Datu Lolo, riarakkasenni. Aga teppani akkak é makkedani Datu Lolo, "Alangak pajepajeku Indok, maélokkak mpéréngi inanré I Masé-Masé. Messé nyawaku mitai anakna taué. "

Ripancuini paje-pajek Datu Lolo natarowangengi inanré napasionrongi inanréna, nappa nawéréng indokna nakkeda, "Wéréssai Indok I Masé-Masé."

Na inappa pada manré Datu Lolo sipajjowareng. Makkedani Datu Lolo, "Manré niga / Masé-Masé Indok?"

Mettékni indokna La Baso Jawa, "Déppa Anak.

Makkedasi Datu Lolo, Purapi manré muobbik i muttamak nasabak masirik ammai méwakik siswo apak mammessangik worowane."

Sorokni Datu Lolo, marakkakni tau, naobik toni I Masé-Masé ri laleng. Muttamak toni I Masé-Masé makkak i paje-pajekna. Pada tudanni ina nyumparangé pattumanningé malléwo-léwo manré. Tudang toni I Masé-Masé ri murinna taué. Pada mallaku-lakuni manré ina nyumparangé pattaranak é, monro toni I Masé-Masé molojiwi inanréna. Engka maneng toni asunna La Baso Jawa manréli inanréna. Na gilinna pattumanninge mitai, makkedani, Magi na dék muanréi?"

Naiya I Masé-Masé dék nammetté. Makkedani pattumanningé, "E Puing Kino dék to nanrei, dek to gunanna riwéréng ri Datu Lolo, nappanréammi asu, tenna idik nawéréng messoki."

Makkedani Puang Kino, "la tonatu Puang Kino, apak ia Datu Lolo risukek-sukek ri taué nasabak ri wéréng mutoi inanré na téa manrei."

Aga sorokni taué pura manré, pada massuk ri saliweng, na obbik toni I Masé-Masé. Naia I Mase-mase maccoék toni massuk ri saliweng. Makkedani La baso Jawa, "Manré mugi Indok I Masé-Masé?"

Mektoni partumanningé makkeda, Naparénna bawammi témpatémpaé etté manuk é, asuémmi messo, tenna ménéngé idik nawéréng messokkik.

Makkedani Datu Lolo, "Ammekkokko mitai, tennatonatu idik mperengi inanré, téyamik tu nasukek-sukek taué. Makkeda ammi matu I Maseé-Masé, mau menré tenna wéréttokik La Baso Jawa."

Passorokna, malalenni wennié, maélokni sorok matin La Baso Jawa. Makkedani ri Masé-Masé, "Kui ri jajarekku lao muatinro." Mettekni Puang Kino makkeda, "Laoko Masé-Masé muléwu ri jajarena Datu Lolo."

Naia pattumanningé muttamakni lao ri jongkék é. Naia I MaséMasé laoni léwu ri jajarena Datu Lolo, mutinro puppuk benni. deniari mani napesedding. Motokni tudang ri ponna pasekkengé nawa-nawai totona. Pesedding toni Datu Lolo sipajjoareng. Mappangujuni maélo lao ri sewungengé. Engka toni datué makkunraié massuk ri saliweng joppajoppa. Na itani I Masé-Masé tudang ri ponna pasekkengé. Makkedani Datu Makkunraié, "Niga ro ananak Indok Baso?" Mettekni makkeda, "Dék uwisseng Puang."

Makkodani Datue ri indokna, "Iyak mpawak i, makkedakak, tomakalallaing nasabak riutanaiwi ri anakku La Baso Jawa makkeda, tau polé pégao, péga wanuatta, dék to naissengi wanuawanna, indokna ambokna.'

Makkedani Datué, "Tomakalallaing tongeng saro Indo Baso nasabak battoani ro uwita na dék naissengi wenuwa napoléié." Gennekni pitu mpenni na déppa naengka naccaya toddang. Natungka pakabilimpiling mitai taué. Na nok ri salok é nanréi sokkokna tassikemmo.

Siarék i ittana engka ri salasak é monro i Masé-Masé sining makkua ro kédona. Naiya Datu Lolo engkana na engka wettu na polé ri sawungé na terru ménrék ri laminna. Naobbik i indokna nakkeda, "Énrékkó mai cinampe Indok."

Ménékni indokna. Makkedani Datu Lolo, "Alakkak lipa wenniku Indok, maélokkak mpéréngi / Masé-Masé. Lipa allolorekku, messéi nyawaku mitai anakna taué. Dék risseng mattaroi banni baré lipakna."

Makkedani indokna, "Tongeng muatu Anak.

Iya La Baso Jawa naludunni lipakna nawéréngi indokna naponciangi I Masé-Masé. Nampaik mutoni I Masé-Masé na leppek-leppek i nappaka bilimpiling mitai taué. Na inappa nok ri salok énasessek i. Paja mini baunna worowané napaja sessak i. Makkedani Datu Lolo, "O Indok, engka muga na engka nanré i Masé-Masé?"

Mattékni Indokna makkeda, "Makku mani batéta palécéi maélorengi minré na téya."

Makkedani La baso Jawa, "Tomaklallaing tongeng satu Indok. Maittani engkana na dék namaélok manré. Engka uwaseng madécéng, obbik i muttamak ri jongkek é musuroi ananak é monroangi, ajakké élok muu metté apak tomakalallaing. Maéloppi manré muarakkasengi. "Makku maniatinna La Baso Jawa na ia ina nyumparena.

Rirakkai Paué, marakkoni lipakna 1 Masé-Masé, napasulléini lipakna na inappa ménrék salasak é matternu tudang ri tudangenna mabiasaé. Na dék tau mitai poléna ri salok é. Naiya ina nyumparena laoni mobbik i muttamak ri jongkék é, naruttungengi bocok paddenring. Na dék naengka ri saliweng, manré toni taccékdék.

Siarék i ittana monrona ri jongkek é, makkedani Puang Kino, "O kalakik, nokko mutunungengi arok anrimmu. Naiya engkana ko maié, idik tosi ro nala indok ambok, uparakaiwi, rilangiriwi, nainappa ribokari na risakenna gemmekna."

Naiya puruna rilangiri, makkedani pattumanningé, "Ludungi lipakmu 1 Masé-Masé. Ku tomani tau risulléang tongnga rupanna tau mitaéngi, calingkerrana, jémpanna poré maneng, ulaweng tasak maneng Makkedani Puang Kino, "Ajak lalo kalakik naengka pauangi Datu Lolo makkedaé tania tau bawang 1 Masé-Masé."

Naiya puranan ricemmé, ribokarini na rijakkai na risarakeng genmiekná. Makkedani Ina Nyumparengé, "Prajaiangik addampeng, Anak. Niga tongeng inammu amammu?"

Makkedani I Masé-Masé, "Makkuli-kulinnisa Puang Kino, Datu Lolo mutanairak na dék uwissengi, ikosi mutanaiak. Tenna ménéngé uwissengi, iya mupa natanaikku Datu Lolo upauangi. Na déksa uwissengi."

Makkumani pédék lao essoé wennié, siesso dua ngesso rilangisrisi na rijakkai na riutui, gangkana makurang toni utunna. Engkasi Datu Lolo polé ri saungngé, naobbissi indokna ménré ri lammingé nakkeda, "Engka mugi Indok I Masé-Masé?"

Mekkedasi indokna, "Engka mui Anak ri laleng."

Makkutanasi Datu Lolo, "Manré niga Indok?"

Mettékni indokna makkeda, "Manréni Anak taccéddé, makurangkurang toni utunna. Siesso dua ngesso usurosi kakamu langriwi, jakkaiwi."

Makkedasi La Baso Jawa, "Paraksi tongengi Indok anakna taué."

Makkedani indokna, "Makalallaing uéngkalinga paummu Anak."

Makkedasi La Baso Jawa, "Magi muasengi makallaing Indok?"

Makkedani Ina Nyumparena, "Ia mpawak i makkedammu parakaiwi tongeng-tongeng anakna taué."

Makkedasi La Baso Jawa, "Marégiro Indok, sipongenna mpekkek I Masé-Masé inappanna engka makkunraj mappakkuak. Mauni nokkak ri sawungengé dék naengka tassala ri atikku angkanna engka I MaséMasé."

Makkedani indokna, Parajaiangak addampeng, Anak. Ajak lalo mupakkulingi ukka timumu, iaknatu muabberéang esso labu ri Datué, naseng mulu-kuluriko na tettang olampola, ia manggangka sitangkekemu anakna pettamu Sullé Datué."

Makkedi La Baso Jawa, "Makkoni ro Indok nakko pajanengi engka I Masé-Masé temmakkulléi tekkupobainé, upobainé toi anakna Sullé Datué. " Dékna naették indokna,

Sikumua laona essoé wennie, ricemmesi rilangirisi na rijakkai na ricillaki na ripatudang sipacculé anakna pattumanningé.

Engkana séuwa esso na engka sola susunna Datu Lolo polé ri tanaé na terru tudang ri sumpanna jongkék é. Samanna masenné arona tuju matai akessingenna I Masé-Masé. Naobbikni indokna. Makkedani "Aga muobbirengak." indokne

Makkedani anakna. "Nigaro tau, tau kessing, tau kessing tongessa.

Mekkedani indokna, "Iana ro anrimmu T Masé-Masé." Makkedani, "Tongegga Indok muasengé, ia kuwaé padaé lémping gemmekna, padaé béré-bé ré utunna?"

Makkedani indokna, "Ajak lalo mupauangi Datu Lolo." Na larina massuk ri saliweng, polé rusungengi aléna, na polé tudang ri olona Datu Lolo. Makkedani La Baso Jawa. "Agatu kédomu, pégako tu polé muposo?"

Makkedani sala susunna, "Poléak ri jongkék é. O Puang, tokessing tongeng polé i Masé-Masé, pobainé laloi, Puang. Makkedai innawammu Puang, bali Datukku aréga, bali arukku aréga, pattaranakku aréga, sala susu aréga, ajak lalo Puang muparénnejai anakna taué, atamnuu sipakkaluk i."

Na pédé cagéré-gérékna atinna La Baso Jawa. Makkedasi, "Bellebelléko tu, maka ia garo makkuaé tau kessing, padaé lempong gemmekna, padaé béré-béré utunna?"

Makkedani kakana, É Puang, tettakkak marenni na labuk é narékko bellé upau."

Gilinni mécawa La Baso Jawa makkeda, "Tongegga muasengé?" Makkedasi kakana, "Nakko temma teppekkik, uttamakkik taitai Puang."

Makkedasi La Baso Jawa, Ajakka masirik i."

Makkedasi kakana, "Ajjai Puang sappa papanréng manuk." Makkedasi La Baso Jawa, "Taronak palé muttamak cinampék." Naclapikni sumpanna jongkék é laoni natettong cinampek, na céngak miju ! Masé-Masé. Na siduppa matana. Na rampekni ilek matanna, najjani Datu Lolo makkeda sapparessawak anréng manuk Indok. Samaiurukni pattamannéngé pada massappak é mattulili anréng manukna Data Lolo na dék gaga nalolongeng. Naia Datu Lolo tengnginangnatassala pakkitanna lao ri I Masé-Masé natanggak i bokokna, nanyilik nyilik i arona, na tangngak i tang rupanna. Dék siseng gaga caccana.

Makkedasi Datu Lolo, "Assuk sako cinampek mai Indok ri saliweng." Narewekna

La Baso Jawa tudang ri laminna, engka toni indokna polé tudang ri olona.

Makkedani indokna, "Aga mutampaingak Anak."

Makkedani La Baso Jawa, "O Indok, maélokkak kawing wenni paimeng,

maélokkak kawingiwi I Masé-Masé apak tempeddéni ri nawanawakku."

Mekékké mamattani indokna nataro tauk, Mettékní indokna makkeda, "Maté

tongennak tu Puang, iyana tu kasik rianré-anré ri tunra-tunra ri Datué na tettang

wolampolang. Naseni tu iyak malu-kuluriko Anak. Parajaiang laloak adadampeng

Anak, ajak lalo mukawingiwi atammu I Masé-Masé."

Makkedani La Baso Jawa, "Maperrikni Indok tekkupajaji akkattaku. Narékkó

macaik i Datu Puakku siedékengak I Masé-Masé."

Aga nammekkokna indok pasusunna ritu. Gangkanna, engkani Datu Puanna

worowané massuk ri saliweng joppa-joppa. Na tettonna ri olona Ina Nyumparena

makkeda, "Siangapi tanra essona puemmu Indo Baso?"

Mettekni mekkeda, "Lebbipi duappulo wenninnna."

"Dék tonatu narisedding Indo Baso naunina ganrangé."

Na nokna La Baso Jawa ri toddana ladangé nakkeda, "Natudang Datué cinampek

Pueng!" Tudani Datue na sitenrek takké anakna." "Aga Baso maélo mupaungak?"

Napaléngenni palekna nakkeda, "Maélokkak kawing wenni paimeng Pueng."

Makkedani Datué, "Pékkugi Baso na masékek weggang éloму? Dék tona

namaitta weggang tanra essona Datu Puammu."

Nakkedana La Baso Jawa, "Tenniapa Puang anakna Pettaku Sulle Datué, atattami

I Masé-Masé Puang maélok ukawingi."

Mettékni Datué makkeda, "Makessing mémegga Baso I Masé-Masé mumaélok kawingiwi? Napada lempong garék gemmekna, remmeng garék pada béré-béré utunna. Mettékni La Baso Jawa. "Talao mua Puang Datué naitai." Makkeddék mutoni Datu Puanna lao mitai I Masé-Masé. Makkedani Datu Puanna, "Makessing tongenga palé I Masé-Masé." Makkutanani Datué makkeda, "Iguna ro kalakik ananak makkua kessinna?"

Mkkedani sengngataé, "Anrikku Puang, I Masé-Masé asenna." Nréwessi paingeng situdangeng anakna Datué. Nakkedana, anakku La Baso Jawa, muperénnja tongengi palé ankana taué narékko tania iko pubaiinéi, Narékko maccaocai Datu Puammu Anak, anakmu tokota matu. Narékko engka pattaranakna i Bessé méngkalingai ri bilik

é, pauangi I Bessé makkedaé, maélok i kawing wenni paimeng daémmu." Makkedani I Bessé, "Magi namasékek weggang daékku nabibekna pangngeloreng na dék tona namaitta tanra essona?"

Makkedani pattaranak é, "Taniapa Puang anakna Sullé Datué, I Masé-Masé maélo nakawingi."

Makkedani I Bessé, "Makessigga I Masé-Masé?"

Makkedani Pattumanningé, "Dék memeng to Puang pada akessingenna / Masé-Masé gangkanna uwitaé, ia engkaé ri Tana Jawa." Makkeadni I Bessé, "Taroni napubainé I Masé-Masé napubainé toi anakna Suilé Datué. Dékto tu namagaga napammaruwé." Makkedani I Bessé, "Laoko mualangi lipak eppak, waju eppak mujairengin muassuro garususki, mutokkoi waju émutiwirengi daékku.

Cinampék-nampék napura rijaik lipak é wajué. Aga purai rigarusuk, pura toni ritokko wajue. Makkedani I Bessé, "Subbui, naita ammai Datué namacaik." Napassukni ri saliweng napari lojongi na tiwik i lao ri olona Datu Lolo. Makkedani Datu Lolo, "Aga iya ro?"

Mettékni torisuroé makkeda, "Puakku massuro tiwiringi waju anrikku."

Mekkedani Datu Lolo, "Taroni kotu." Naiya Puang Kino laoni mollik i sampanna monroé ri sarolellang kuammengi naénré ri salasak é balingi makkésara baca doang. Aga labuk i essoé, purani manré wenni taué, pada sorokni matinro. Liwu toni pattumanningé siliw.ureng I Masé-Masé. Makkedani Pattumanningé, "Tasiraga-raga memenna Ndik, iya mani wennié siléwurekkik apak maélok i Datu Lolo muttamak liwuk ri onrongéwé."

Makkedani I Masé-Masé, "Magi naengka adammu makkua naengka muto liwurena ri saliweng?"

Makkedasi Pattumanningé. "Maélok toi Ndik lao ri onrongéwé." Makkedasi I Masé-Masé, "Péganik palé lao léwu narékko engkai Datu Lolo muttamak rionrongéwé.

Makkedani pattumanningé, "Pada kumuik ri jongkek é lao liwu."

Makkedasi I Masé-Masé. "Pégi-pegik léwu kotowak liwu." Piippani bajaé, sipalépaléanni taué, mannasuni Puang Kino temmappettu, na jaji pattujunna. Aga manasu manenni inanré, napatalini Puang Kino. Naiaya Datu Lolo masarani. Naobbikni ambokna

makkeda. "É Ambo, nokko muduppaiwi nénéku Kalié na enrék mai cinampek narékko purai massempajang mangngaribi."

Na nokna Puang Kamo ri bolana Kalié. Nasitjuangi puranina majjénne maélok tettong massempajang. Jaji, bainéna mani Kalié napauang.

Makkedani bainéna Kalié. "Agata Puang Kamo, inappanappannu engaka labukesso, aga ro akkatta."

Makkedani Puang Kamo, "Eppota Puang La Baso Jawa massuro duppaikik ménré."

Aga purai massempajang Kalié, joppani nasitinrok Puang Kamo. Massurona Kalié malai sullepana sibawa salipina na joppa ménré ri salasak é. Makkutanani Kalié ri Puang Kamo makkeda, "Aga natampaiagak eppoku?" Mettekni Puang Kamo, "Dek paddiasekko Puang Kali." Aga lettuk i ri salasak é ri kebbikni ri Datu Lolo. Matterukni lao ri seddéna Datu Lolo. "Atterrukko mai nenék, énrékko ri lammingé." Makkedani Datu Lolo, "Maélokkak Nénék tapakawing

Makkedani Kalié, "Magi namasékek weggang Datué maé lok kawing na dék tona namaitta naseng taué tanra essona Datu Puammu.

Mettékni Datu Lolo makkeda. "Tenniapa Nénék anakna Pettaku Sullé Datu maélo ukawingi. Engka tau polé-polé maélok ukawingi. Makkedani Kalié, "Nigaha ro tau maélok nakawingi Datué?" Makkedasi Datu Lolo, "I Masé-Masé asenna." Makkutanasi Kalié makkeda, "Tau kessiggaha ro maélok é nakawingi Datué?"

Makkedasi La Baso Jawa, "Dék to naiya makessingé, dék to naiya majak é, tengnga-tengnga mua ro Nénék anakna taué."

Makkedasi Kalié, "Aga naturuk mukikga Eppo Datu orowanému?" Mettéksi Datu Lolo, "Naturuk mukka Datu Buranéku. Iyami Datu Mkkunraikku, dék naissengi.

Makkedasi Kalié, "Narétkko makkui tu maserroka mitauk. Narétkko dék nasituruk Datué mallaibiné, iyakna tu matuk naseng tau jak."

Makkedasi La Baso Jawa, "Pakawing mukka Nénék. Narétkko macaik i Datu Puakku Makkunraié na surokak mendék, taroni kua silaongak I Masé-Masé. Ri saliwennagi Tana Jawa temmanré lisek awang?"

Makkedasi Puang Kali, "Narétkko makkui tu palé, ajénnétkko riolo." Aga purani majjénnék, maélokni ripakawing. Inappa toni naéngerrang dék ota kawinna, Nasipaléanna taué sappa ota kawing. Takko naitani Datue makkunraié sipali-paliang taué. Massukni ri saliweng paddenring. Makkutanani Datu makkunraie makkeda, "Magi ro nasopali-paliang taué?".

Tadakarani Indok Baso lao ri Datu makkunraié. Makkutanani Datu makkunraie makkeda, "Magi naengka ota kawing musappa?" Napaléngenni palek limanna Baso makkeda, "Anakku Puang La baso Jawa maélok kawingiwi I Masé-Masé."

Mettékní Datu makkunraié makkeda, "Makkasolanni tu La Baso Jawa apak puranak siada-ada Sullé Datué, maélokkak pasialai anakna ritu. Narétkko makkui tu gaukna anakmu La Baso Jawa, napalongkorinak tu. Laoko masitta mutampaiangak anakmu La Baso Jawa."

Masittakni indokna massuk duppaiwi La Baso Jawa napauangi makkedaé natampaiko Datué Anak. Nassukna La Baso Jawa ri olona Datu Makkunraié na tudang massulékka. Napadéoéngiwi nrampekna nyawana.

Makkedani Datué, "Mupélongkorinak tu Baso, magi naengka winru mappakkua ro, mulebbirenni palé I Masé-Masé na anakna Sullé Datué. Iyatong ro mupasitinajangi alému tau tenrissengé rumpu apinna, tau tenrissengé

apoléngenna, topolé manorang aréga. Pékkuni ro Baso, aga dék naga mumaélok pubainéi Sullé Datué?"

Makkedani La Baso Jawa, "Narékkko naéloreng mui Datué upobainé I Masé-Masé, upobainétoi anakna Sullé Datué. Temmakkulé upélongkorikik."

Makkedani Datu makkunraié, "Narékkko makkuitui adammu Baso, laono sia narékkko maélo muko pobainéi anakna Sullé Datué." Aga purai mabbaca doang Puang Kali, pada manréni taué sisamang Datué. Rirakkai paué, naiya I Masé-Masé risuroni pattumanningé minynyakiwi na jakkaiwi. Makkedani I Masé-Masé, "Magi muélorengak rijakkai Puang Kino, na tomaélok matinro?"

Makkedani Ina Nyumparengé, "Sabbarakko Anak, daémmu maélok pubainéko. Pura makkutosi totomu Anak. "Terrini I Masé-Masé. Na risulléina lipakna, nainappa naripalai waju. Naiya I Masé-Masé

moppanni ri wakkangenna ina nyumparengé terri tasséngék-séngék. Pada mappalécéni ina nyumparangé pattumanningé makkeda. "Sabbarako Anak, makacowa mua daémmu.

Aga purai manré Puak Kali sisamang Datu Lolo, mangngujuni muttamak ri jongkék é. Aga purai, méllau simanni kalié maélo lao ri bolana. Naiya La Baso Jawa muttamakni ri jongkék é, Naiya I MaséMasé naékalinganna La Baso Jawa, mékké mamatani. Naiya engkanna La Baso Jawa ri munrinna, newerekkenni pabbesserenna I Masé-asé nakkeda, "Taparajaingak addampeng, pura makkutosi totomu Ndik. Ikotu Ndik téya tesseiduppa muengka teppa kumaeié. Iko Ndik tennawanawakak."

Nassessakni wakkangenna I Masé-Masé nataro uwaé mata. Nécwani Datu Lolo nakkeda, "Tokkono mai Ndik talao talékwu, cakkuruduk Ndik malalenni wennié Ndik."

Naiya I Masé-Masé dékna nakédo-kédo. Makkedani indokna La Baso, "Idikna Anak salikkingi anrimu." Na dék nakédo I Masé-Masé . Na laona pattumanningé palécéi na dék nalao. Na laona La Baso Jawa paléwuk i bainéna. Nakedana Datu Lolo, "Aganatu Ndik uwérékkko na dék agagakku, dék naiyak makkélo-élok. Ananak monroé ri jongkek é iko manenna Ndik bunnaiwi. Élo-élokmu Ndik, agi agi masuroangi."

Natenginang naengka nemetté I Masé-Masé. Naiya Datu Lolo tennaseddinni aléna matinro. Naiya I Masé -Masé dék naengka nassurubbeng matanna puppuk benni nanawanawai totona riabbéanna ri ambokna. Aga majanni, massuk tellong palariwi solok i uwaé mattanna. Naiya peseddinna Datu Lolo matterrukni lao tudang ri seddéna bainéna nakkeda ri bainéna, "Parajaingak addampeng Ndik, ajak lalo musining terri Ndik apak appakaessé-eassé babuako Ndik."

Na gennekna tellu mpenni purana kawing na tengginappa naengka nepaleppangiwi rupa lakkainna. Tenripuadana méwaéngi ada lakkainna. Na kkeda nawa-nawana Datu Lolo, "Aga ngaréga upalécéngengi uwéréngi anakna taué na tunruk makacowa ri iyak. Anu dék mengkaikak."

Naiya natajannana naobbikni indokna massuk ri saliweng. Naiya engkanana indokna makkedani Datu Lolo, "Laoko Indok mungoncengi pettié."

Nalaona indokna gocingi petinna. Napassuki ringgikna suku-sukunna maélo massuro lanroangengi ota-ota salaka batangeng ulaweng mammessang, Anakna

cérék salaka batangenna ritimboloki ulaweng passampona. Ammiccung salaka ripammiringi ulaweng, talangpulaweng onrong rekko ota. Malani ringik sibawa suku-suku nawéréngi anakna. Naiya Datu Lolo joppani lao ri bolana panré ulawengé. Ko mupi ri olo bolaé na rituju matana ri panré. Nakkedana panré ulangé, "Alako masitta uwaé ri cérek é, engkai ro mai Datu Lolo."

Naénrékna La Baso Jawa ri bolaé na ribissaiang ajéna ri panré. Mekkedani panré ulawengé, "Agaha ro akkattana Datué Puang inappanappanna engka Datué joppa-joppa?"

Mettékni Datu Lolo makkeda. "Maraja Ambok akkattaku. Maélokkak massuro mallarongengi ota salaka, batangenna ripaddiringi ulaweng. Anakna sibawa ammiccung salaka pammiring ulaweng. Cérek salaka ripamiringi ulaweng, ulaweng passampona. Talang pulaweng onrong rekko ota."

Makkedani panré ulawengé, "Anaknaga pettamu Sullé Datué muallarongeng?"

Makkedani La baso Jawa, "Magi Ambok muakkutanangi, naiya masarangengi daté muto tu. É Ambok, engka tau riaseng 1 Masé-Masé tellu impenini purana ukawengi na déppa naélok méwaka ada, tenripuadana siduppa mataé, oncoppi mették é. Iyana ro Ambok uwassuro mallanrongeng apak dék agagakku makauwiseng mprenge. Apak macaik i Darué makkunraié na temmakato uwelorina i Masé-Masé. Papperiperriwi Ambok, gangka mua sipasak é."

Aga nassuro panréwé mobbi manengi anak gurunna lao balingimakkébbu Na cinampek-cinampek natému maneng agaagaé ritu. Ripalélési paué.Purai kua ripalécéni I Masé-Masé lao cemmé mallangi. Na purana cemmé, na lao tona pattumanningé marakkasengi inanré. Na laona I Masé-Masé timpu, sitimpu dua

timpu anré na sorokna manré. Makkedani pattumanningé, "Allaku-lakukik Puang, apak tellu mpeninik inappatta sita inanré."

Makkedani I Masé-Masé, "Dék to umalupu wéggang.

Makkedasi Ina Nyumparangé, "Nyamengiwi nyawata Anak muéwai ada daémmu Datu Lolo.

Na dék naették I Masé-Masé na cabbéru tammemme. Purai ritu, laosi pattumanningé tudang ri olona I Masé-Masé natangngak i na temmakana accayana turung rupanna. Temmaittai tudang ritumanningi, engkani La Baso Jawa polé sawung. Na terrukna lao tettong ri babangé. Na marenuna mitai bainéna pura majjakka, mabbedda wangi, maccillak, maggéncu. Na péde araianna accayanna turung rupanna I MaséMasé. Na Sala marennekna Datu Lolo. Samanna uleng seppulo eppak empokna turung ruppana. Na takko siduppa matana mallai biné. Narampekni matanna I Masé-Masé nabbokok. Na laona La Baso Jawa salikkingi bainéna napakkua riona mitai akessingenna bainéna. Naraoi inappa napatudang ri wakkangenna na tanggak madeécéngi. Nasala marennek La Baso Jawa nataro bau-bauanna bainéna kuwaé topa turung rupanna. Naraoni bainéna na baii ulunna naparetui. Napalécé tongenni bainéna nakkeda, "Uwasengi tau pépé anrikku apak tellu mpenni engkakku ri jongkék é pépé enrikku apak tellu mpennini engkkaku ri jongkék é inappanna uwékalingan saddanna.

" Makkedani indokna, "Masirik i kasi."

Mettéssi La Baso Jawa ri bainéna makkeda, "Aga muasirik Ndik? Barak muasengi Ndik uwajjami mélorika Ndik. Atikku tongeng-tongeng Ndik méloriko, dék nadua Ndik atikku lao riko mappoji, upojiko tongengtongeng Ndik. Dékmi agagakku

uwisseng mpérékko Ndik nasabak mabacciwi Datué ri iyak. Naé, sabbarakko Ndik, temmakkullé purapurai uwacciwali-waliangekko Ndik. la apoha ro upobainéna anakna Sullé Datué, métaukma upokasiwiyangi ri Datué. Tenna ménéngé dék umetauk ri Datué, dék upobainéi. Temmakkulléi ulebbbirengi na iko Ndik.

Nammekkokna I Masé-Masé na dék namették. Napakkedaadani atinna innawanna, sabbarakko, inappa mémekko nakkélori.

Rirakkai paué. Naiya narapikna jancinna panré ulawengé, laoni Datu Lolo malai agaganna. Na tépu manenna, naikia déppa napura riseppuri. Naiya pattaranakna Datu Lolo laoni rekkokengi ota Datu Lolo. Makkedani I Masé-Masé, "Iyapa gonci-goncingekko mubali towak rekkok i,"

Nakkedana I Masé-Masé, "Nacacca ammai Datu Lolo rekko otaku apak dék uwissengi."

Makkedani pattumanningé, "Dékto tu Puang napacaccadaémmu." Aga purai narekko otana naporitalanni nainappa nasampo. Aga engkai nréwek Datu Lolo sipajjowareng na polé tudang ri seddena bainena nakkeda, "Aréngak ota Ndik sirekko." Na dék naette I MaseMasé. makkedani ina nyumparena, "O Anak, méllai ota sirekko daémmu."

Makkedani I Mase-Masé, "Dék uwissengi maddekko otaé." Nagilinna cabbéru La Baso Jawa. Makkedani La baso Jawa, "Mau majak Ndik marékko alému mua rekkok i uperennu mutoi."

Na mpaékni La baso Jawa rekko otana 1 Masé-Masé. Mattekni parrunanningé makkeda, "Aléna muto tu Puekku goncingi otana na balingak rekkok i."

Na cawana Datu Lolo nakkeda ri bainéna, "Macca muko palé muasengi. dék muissengi."

A Aga purani mota-mota Datu Lolo na ellauni agagaé ri ananaé na wéréngi bainéna, nakkeda, "Engka ota-ota Ndik sibawa céré sibawa ammiccung enrengé talang pulaweng uwassuro lanrongekko. Iyami tu maka uwérékko.

Mau giling I Masé-Masé mitai dék to. Makkedani indokna La Baso nassuro lanrongekko daému."

Jawa, "Engka Anak ota-ota Makkedasi I Masé-Masé, "Métau masirikka Puang Kino motaiwi ota-otangé, mabbissai uwaéna cérék é, sibawa ammiccungé. Sekke linge ammi to-Jawaé nancaji tosalasalang. Apak déksa batik-batikna tau tenrissengé rumpuapinna molojiwi anu makuaé ro. Madécéngengi tataroangi anakna Sulle Datué. Iya tomiha ro tau makkuaé sitinajakéi." Metténí indokna La Baso Jawa makkeda, "ajak Anak naengka ada makkuatta."

Mattekni Datu Lolo makkeda, "Ajak lalo Ndik taparibabuai adaadanna Datué, maluang mua padangé malampé mua salok é Ndik muakkabbéangi. Agana Ndik rigaukengi, igi tau jengengi Datu Puatta makkotosiha tototta wareksetta Ndik."

Ndik. Iyakna Ndik muita apak Makkoni ro gaukna asso wenni na mawéttoni tanra essona. Nassangadiang toni maélokna muni genrangé. Na sorokna liwu mallaibiné. Nakkedana ri bainéna. "Iya ro Ndik utanaingekkek, aga tunruk mukkiga monro ri jongék é? Apak maélokkak pajajiwi kasuwiakku ri Datué. Na sangadinna Ndik téyakik, usapparekkik bola muakkua monro. Mekkuda ammi nawa-nawatta Ndik, nabbéangaksa ro daékku.

Temmakkullék Ndik ubororikik."

Napakkeada-adana ri arinna I Mase-Mase, "Mettékkak, aga nasengengak taue. Mautoni ri tania tya uwakkatai makkeda toni lau sana Jawaé, iya mémemmi ro nalaoi apak wanuanna tauk wakkappoi, bolana taué uloi. Toroni kua mettékkak apak makku tosi totoklu uwassuk ri linoé nabbéangak ambokku utappali teppa ri wanuwanna taué."

Na ettékna I Masé-Masé makkeda, "Iyana ro uwisseng pauwakik makkedaé, taroni kua monroka ri jongkék é."

Nakkeda nawa-nawana La Baso Jawa, "Naéwa muannéngak kasi ada I Masé-Masé. Iya mula engkana mattalipuang muiri iyak. Iyana ro naita ada makkedaé, iya pal totok é mau teppda wennang nanallaki ware sumellang padani tu pada wennang. Makkuni ro natiro pada-padani aléna."

Makkedani La Baso Jawa, "Iya ro Ndik utanaingekko ajakké makalallaingi musedding tumarijongkék é ulao Ndik."

Makkedani I Masé-Masé, "Agatoha pakalai-laingiwi, makku tosiha totokku."

Nakkedana Datu Lolo, "Utanaikik tongeng-tongeng Ndik, niga tongeng ina ugatta. Narékko pajanengik maseajing mukkik, na mau tellu mpenni mua purakku kawing sibawa anakna Sullé Datué uréwek paimeng Ndik ri idik.

Na dék naengka naetté I Masé-Masé. Aga ménrek manenni pabbanuwaé ri salasak é mabéppa sakkek rupa, esso wenni temmatinro matanna tau égaé. Pappa bajai, motokni tau égaé ri laleng ri saliweng. Datu Lolo mani mallaibiné déppa napésedding. Engkani ina nyumparenna Datu Lolo iya engkaé risaro lellang,

matterrukni muttamak ri jongkék é. Laoni sampanna malangi otana I Masé-Masé napaotai.

Makkedani, makessing mani sampa ota-otangé. Nakkedana indokna La Baso, "Inappa tépunna, anatta sampa massuro lanrongengi I MaséMasé.

Makkedasi sampanna, "Rigauk bottingisa palé I Masé- Masé, bainé padamiksa palé. Anaknami Sullé Datué sitinaja pakéi anu makkuaé ro." Nasikebbikna ina nyumparengé ritu, inappa toni napappésau mappau. Motokni I Masé-Masé na terruk lao témé. Laoni pattumanningé malai cérék ulawengé nataroiwi uwaé. Naiya I Masé-Masé sérok mutoisa uwaé ri gumbangé nabbissai apak téyai mabbissai uwaéna cérék ulawengé ritu. Agapurai mabbissa nampaikni cérék ulawengé naddémperengi na inappa lao I Masé-Masé ri jajarena, narompok i gemmek rupanna Na laona pattumanningé makkaringi otangé, ammécungé. Naddemperessi ota-otangé sibawa ammécungé materri makkeda, Iya témenna uwakkeda Puang Kino métau masirikkak motaiwi otangé, ammécungé, sibawa cérék é. Sekkek lingeng ammi to-Jawa nacaji salasala. Poleni upudié, na acilakammu iko to-Jawaé na upekku uwengka tappali komaié uttepa raukkaju ri wanuammu na iyak paitaiko tau tenriassengé rumpu apinna. Acilakakku nebbéangak ambikku, tenna ménéngé dék uwélaiwi wanuakku, mau upeppé bajak ulawengé pada ulu tédong dék to upubusungiwi.

Naengkalingai Datu Lolo, na terrina I Masé-Masé. Makkedani Datu Lolo, "Magi nu muterri?"

Naékkatellu makkutana Datu Lolo na dék nabaliwi lakkainna. Nakkodana Datu Lolo, "Nigasi Indok teppasitinajai anrikku motaiwi otaotangé? Namau iwennik

mani naengka sikkik i sompekna naiya uwélori, iya tona upasititinajai motaiwi ota-otangé. Magai natué teppasitinnajaiwianrikku. Mau toni anunna Datué uwassuro lanrongengi bainéku dék to tau wedding molai pallawangenna."

Na padana tau riparemmak é lisekna jongkék é. Nakkedana ri sampanna Puang Kino, "Assukno ri saliweng. " Mabaccini I Masé-Masé, siwenni dek naengka naetté.

Rirakkai paué. Maélokni moni genrangé. Madduttung padenrinni taué. Tuadang manettoni gaukeng datunna bottingé. Nassuroni Datué tampaiwi anakna. Muttamakni sengngataé tudang ri olona La Baso Jawa. Nasorongenni ota. Napurana mota, makkedani pattumaningé, "Idik Puang nasuro duppai Datué. Naélorengik muttamak ri laleng apak maélok i Puang mattangngasso taué."

Mertekni La Baso Jawa, "Magi nakko maélok i mattangngasso taué, assukno ria.

Masuukni surona Datue na pole tudang ri olona Datue. "Puakku Puang suroak massuk,"

Makkedasi, Datu Makkunraié, "Laoko paimeng maduppaiwi puammu, pauwangi makkeda, naélorekko massuk mabbura-bura." Massurosi paimeng Datu Makkunraié, akkedako, pemmaligaré dék nassuk taué.

Na gilinna I Masé-Masé nakkeda ri lakkainna, "Taparajaiangak addappeng kasi muassuk lalo lao ri saliweng. Iyassi tu matuk matettang olampolang Datué narékko dék muassuk."

" Nakkedana La Baso Jawa, "Sangngadi mua idik Ndik suroak massuk uwassuk lao ri saliweng."

Iya mani nassuk risuro mani bainéna. Na terrukna lao ri olona Datué.

Makkedani Datué, "Enrékkko ri lammingé muabura-burra." Na anréna La Baso jawa. Na pada lao mannena pakkatenni ajé lelluk é. Monini genrangé, gongé, buci-buciangé. Aga purani manré Datu Lolo makkeddekni muttamak ri jongkék é. Rirakkai paué, malalenni wennié. Pada engkani ménré tau maégaé paccingiwi bottingé. Engkasi padduppana La Baso Jawa. Makkedani La Baso Jawa, "Magasiko kalakik muengkasi mai?"

Makkedasi sengataé, "Naéloreunik Datué masuk ri saliweng mappacing. Pada engkani taué maélok é paccikkik Puang." Monrosi téya élokna masuk. Makkedasi La Baso Jawa, "Assukno matuk, ri munripak."

Nakkedana I Masé-Masé, "Upainrengikik cicing?"

"Nakkedana La Baso Jawa, "Narékkko engka mua Ndik leba seppulo

"Na laona mpéréngi lakkainna. Mekkedasi La Baso Jawa, "Malebbi maneng Ndik paramatanna ciccitta. Pégi tataro na dék uwitai Ndik?" Makkedani I Masé-Masé, "Magi takkutanagngi? Mécwani La baso Jawa. Nabukéini cicing limanna."

Aga masukni tudang Datu Lolo ri olona Datu Puanna makkunraié, makkedani Datu makkunraié, "Péga tokko mala cicing Baso Jawa?" Atatta Puang 1 Masé-Masé mpéréngak cicing

." Makkedasi Datu Puanna, Énréknno Baso muappacing. Nakko purako mappacing ajakna mulao ri jongkék É léwu. Pémmali nasalai taué léwurena, léwurena bottingé nasabak makkutoisa adekna narékkko igauk datui taué.

Aga naripammulana paccingi Labaso Jawa. Riakkakni kanréjawaé. Purai pada manré taué pada massimanni tau égaé na pada nréwek ribolana. Naiya La Baso

Jawa larini muttamak ri jongkék é. Nakkedena taué, ajaksana Baso tautamak ri jongkék ri jongkék é. Pemmali risalai léwurengé na rékko rigauk datui taué.

Matrekni Datu burané makkeda, "Pada ammekkekko, makku mémeng ananak orowané.

Mettékni Datu makkunralé makkeda, "Iya bonatu nasabari mingkiingkik anakmu muturuk-turuk."

Makkedasi I Masé-Masé, "Magasi muttamak mai, temmuakkuna ri saliweng léwu ri léwuremmu."

Mekkedani La Baso Jawa, "Dék Ndik umaélo mewakik massarang lewureng nirékko déppa umaélo lao ri bolana Sullé Datué, sangngadinna maélo toko Ndik massuk. "

Makkedani I Masé-Masé, "Telléwukkik tu ri saliweng rékko iyak taobbik. Iya kénnéng dék naitakak indokna na macaik ri iyak." Makkedasi Datué, Uttamakko kalakik maduppaiwi puammu nassuk mappangtuju."

Muttamakni senggaté, napoléini léwu ri munrinna I Masé-Masé nakkeda, "Naélorengi Puang Datué massuk mappanguju.

Makkedana La Baso Jawa. Assukno matu."

Na gilinna bainéna makkeda, "Assukni Daéng, macaik i matu Datué."

Na réwekna sengataé, inappani motok La Baso Jawa. Makkedani I Masé-Masé, "Dégga taélo massigera?" Makkedani La baso Jawa, "Maélokkak Ndik."

Makkedasi I Masé-Masé, "Iyappa minrengkekik." Massukni nappa nampaék pabbekkenna napessurengi.

Nakkedana Datué, "Ajakna Baso muattamak ri jongkék é, naita toni La baso Jawa napalésso sigerak é ri seddéna. Makkedasi Datu Lolo, : "Péga tokikhan Ndik mala sigera?"

Makkedasi I Masé-Masé, "Magi naiya takkutanang?" Mécawani La Baso lawa nakkeda, "Maélokkak missengik Ndik." Makkedasi La Baso Jawa, Bottarikak Ndik muinappa jakkaikak."

Nabokarini lakkainna na jakkai toni.Purai najakkai napatonanni sigerakna. Na gilinna I Masé-Masé mitai sigerakna lakkainna nakkeda, "Narékkko iyak papakéiwik, maunni majamessang na pura upapakéik, samanna anak déwata tanjakna soré ri linoé."

Mécawani lekkainna nakkeda, "Iya mémenna tu upojiakkik malomomu mellek tennapasarai."

Nataccupirikna I Masé-Masé mabbokoki makkeda, Iya natu tekkupoji tapakkuaétu."

Makkedasi La baso Jawa, "Dekna Ndik uwagakik." Makkedani, "Magi palé taélongak."

Makkedasi La baso Jawa, "Déksa Ndik uwelikkik, élo mémennik Ndik ujaji."

Aga gilinna I Masé-Masé mitai lakkainna, tenriolona ricacca tenrimunrina. Na engkana pattumanningé duppaiwi mabbarekkeng timu mitai pakéna puanna.

Nakkedana pattumanningé, "Naélorennik Puang Datué massuk mappanguju."

Nakkedana La Baso Jawa, "Punguju agapi, nréwekno matu." Nassuk torisuroé, napauangi Datué makkeda, "Purani Puang mappaké."

Nakkedana Datué, "Pégatoi muéloreng mala paké, pégani palék é." Makkedani I Masé-Masé, "Assukno kasi, engka ammassi padduppamu."

Nakkeddékna La Baso Jawa nassuk polé tudang ri olona Datué. Na gilinna Datué mitai "Purani mappaké La Baso naéngka mupa parewa ulawengéwé, dékpa naripassureng."

Makkedani La Baso Jawa, "Anrikku Puang minrengengak." Makkedasi Datué, "Pégatoi minreng, engkatoga tau komaié engka anu makkuanna ri saliwekkué? Bellé-bellé mitu nakko nainrengi, anunna muto tu, "makkedani Datué orowane, "Tanranna tania tau bawang I Masé-Masé. Niga to tau engka annuna kumaié ri saliwemmué?"

Rirakkai paué, engka manenni tau égaé takkappo maélo sibawangi bottingé. Na madécéng manenna tudanna agagaé na pada ménrékna tau maégaé. Puarai pada manré tomaégaé, pada nokni. Ripanok toni gauk datunna. Muttamaksi bottingé ri jongkék é salikkingi bainéna nariwai nakkeda, "Ajak lalo Ndik natudangio essé babua. Laoko pajadiwi kasiwiakku ri datukku. Ittana tellu mpenni uréwek riiko Ndik."

Makkedani I Masé-Masé. Uwéllaiu innawa madécétta ajak lalo mualléjjak kumaié narékko dék nagennekki pitu mpenni."

Makedani La Baso Jawa, "Élo-élokmu Ndik." Makkedasi Datu makkunraié, "Uttamakko kalakik muduppaiwi puammu. Akkedako, dénrépa nattajeng taué."

Muttamassi tau risuroé tampaiwi Datu Lolo. Makkedasi I MaséMasé, "Assukni ujellorekki laleng ajak tatabburtu."

Nawarekkenni pabbessorena bainéna nabui, nakkeda, "Akkedékno mai Ndik muate mataka.

Mekkeddekni I Masé-Masé nalao matek matai lakkainna ri sumpang babangé. Nok toni La baso Jawa. Lettuk i ri ulérenna, joppani na ribulukkna ri ruluk gauk datunna mattarumpu labuk é mareppa batu-batué. Na leitukna ri bolana Sullé Datué. Madduppani uni-uniange. Monini genrang tellué, sininna uni-unianna gauk datué na engka mupa taué saisa ri olonna salassak é.

Makkedani Sullé Datué, "Paénrék i mai ulérenna anakmu ri bolaé, kupi mai ri asék mupalésso. "Nakkeddékna Sullé Datué rénréngi menéttuna, engka toni Kalié ménrék. Na pada ménrékna pattiwikna bottingé.

Makkedani Sullé Datué, "Pajénnék i eppomu Kali." Aga nalaona Kalié pajénnék i. Aga purai majjénné, laoni Kalié pakawingi. Purai kawing makkddéni Sullé Datué rénréngi manettunna ménré ri ladangé na pasitudangengi bainena.

Rirakkai paué. Na riakkakna béppaé na pada manréna tau maégé. Puari ro, riakkassi inanré. Aga sama teppaniakkak é, ritimpakni passampona akkak é.

Makkedani Pabbicaraé, "Patalimommokni bainému Baso." Aga napatalimommokni nappa bissa limai nainappa timpuk i.

Makkedasi Pabbicaraé, "Patterruk i timpuk i Anak nainappa pada manré taué."

Makkedasi Sulléwatangé, "Pangngarai Anak manré taué." Mettekni Datu Lolo, "Tapada masé-maséik manré, manasu aré mamata aré. Winru teppadapikna Pettaku Sullé Datué."

Pada metténi tau maégaé makkeda, "Ajak naengka ada makkuarta Anak."

Aga pada purai manrétaué, nréwekni tau maégaé. Nauttamak tona bottingé ri laleng mappusullé. Na uttamak to Datu Lolo paluppungi toddang sampunna bainéna. Aga lettuk i i laleng makkedani indokna, "Madécénni massukna Datu Lolo mappasullé."

Muttamakni paimeng ri bainéna. Makkedani Sullé Datué, "Tiwikni matinro bottingé."

Nakkedaini bainéna. "Taléwukna Ndik, muala tau séddi Ndik." Inappani léwu tasséddinna akkangulungeng. Aga purai, risullaini, laoni makkunraié. Memmekni tinrona Datu Lolo. Denniariwi, na otokna naobik i joakna. Nasuroi ménré méllaungengi rekko ota. Ménrékni sengataé, déppa napesedding taué ri jongkek é. Aga peseddinni, motokni timpak i tangek é. Muttamakni jowakna Datu Lolo. Motokni I Masé-Masé makkeda, "Magi mumaélé laddek ménrékmai?"

Makkedani, Puakku Datu Lolo Puang surokak méllau rekko ota ri Dik."

Mettékni I Masé-Masé makkeda, "Magai naiyak naéllai rekko ota naengka muto bainéna?"

Makkedani indokna, "Makku memeng Anak nakko bungekbungek i."

Laoni maggoncing ota I Masé-Masé inappa narekko na alai otaotana lakkainna nataroi ota pura rekko. Nala mutoni torisuroé na paénrék i ri bolana Sullé Datué na patterrusengi Datu Lolo. Nampaék mutoni nakkedanna, "Magi muonro?"

Makkedani torisuroé, "Matinro mupi Puekku." 1

Aga gennekni tellu mpenni, menrékni béppana. Makkedanni Datu Lolo, É Sulléwang, pauangi garé Sullé Datué makkeda, uppana garé naéloreng marola anakna Datué, apak engkani patiwi béppaé ri bolana Sullé Datué."

Laoni Sulléwatangé pauangi Sullé Datué makkeda, "Appanna garé marola anrikku?"

Apak sama rapekni tau égaé. ripassukni bottingé tudang. Na riakkakna inanré, na pada manrena tau égaé. Puranna manré tau égaé, makkedani Sullé Datué, "Genneppi pitu mpenni namarola bottingé."

Nalaona massimeng Sullewatangé na pada anré ri salasak é. Nekkeda Sullé Datué. "Genneppi pitu mpenni narola anatta."

Aga pappa bajai maélokni marola bottingé. Nasisik manengi anakarungé orowané makkunrai. Aga tépu pangujuni bottingé, engka toni

padduppé polé ri salasak é. Tudanni ri olona Sullé Datué nakkeda, "Riélorenni ménrék ri salasak é."

Makkedani Sullé Datué, "Pura mappanguju anakmu. "Gilinni Sullé Datué ri Pabbicaraé ri Sulléwatangé, "Madécénni."

Na nok tona ri anynyaranna orowané makkunrié. Nappanguju tona bottingé tonang ri ulérenna. Najoppa bottingé riruluk ri remmangremmang mattarumpu labuk é marreppa bacu-bacué nappakoa rowakna bottingé. Tenrissenni pau-pau pakkita-itaé penno tau tebbek wiring lalengé, dékna gaga risseng mola. Na oni tona onionié, dék narisseng tumamai parengkalingaé.

Rirakai paué, aga lettuk i ri salasak é, mobbikni Datué mukkeda. "Paénrék i mai ri bolaé ulérenna, kupi ri bolaé léssó. Ménrékni bottingé, matterrukni Datu Lolo tudang ri lammingé."

Makkedani, "Léssokno mai muénrék muala tau pitu."

Aga engkani baiéna Pabbicaraé narénréngi ri laedangé situdangeng lakkaini. Méré maneng toni pattiwikna bottingé. Madécénni tudanna bottingé, nasorongeni ota manettuna nakkeda, "Otokko Ndok mualai otangé lollong patiwi."

Vaiya La Baso Jawa makkedékni muttamak ri jongkék é. Na poleni bainéra tudang ri alé-alé maddunnuk-dunnuk uwaé matanna, Na polé tudang ri munrinna nakkeda, "Magi Ndik na alé-aletami tudang na uwakkedai lalo ananak é, ajak mutaroi puammu tudang ri alé-aléna." Wékka tellu naéwa ada bainéna na dék naetté. Makkedani Datu Lolo, "Wéréng laloak Ndik otamu sirekkok." !

Na gilinna I Masé-Masé maccolo-colo uwaé mattanna ri arona. Na lao rekkokangi ota lakkainna inappa naponcing lakkainna nabboko. Nampaék toni Datu Lolo otaé ritu naotai na kaddék lao ri saliweng situdangeng bainéna. Nariakkakna kanréjawaé na pada manréna tau égaé. Purai pada manré béppa, riakkassi anréngé. Aga saniasasani riakkak anréngé ritimpakni passampona bosarak é. Nakkedana Datu Lolo, "Pada temasé-maséwi manréwé.'

Nasuro toni manré bainéna nakkeda, "Anré tonik Ndik." Nakkedana pangngolonna, "Naélorengik manré daétta. Na inappa makkeda La Baso Jawa, "Tapada masé-maséwi winru teppadapilna Datué."

Makkedani tau égaé, "Ajak naengka ada makkuatta Anak ." Aga purani manré tau égaé maélottoni ritunu pellengé. Makkedani Datué, "Onrono muabbenni Bessé."

Makkedani indok bottingé, "Massimanni atanna Datué Puang.' Makkedasi Datué, "Ajak sana palé Ndok muabbenni, engkapo paimeng."

Makkedani Pabbicaraé, "Pada sorokno kalakik munok ri tanaé orowané makkunrai, '

Na lao tona bottingé ri uléréna rirulu ri remmang-remmang. Temmaittai letukkna ri bolana, labuk toni essoé. Makkedani Pabbicaraé, "Pada laono ria ri boiamu kalakik."

Menrékni bottinggé, ménrékna toni Pabbicaré pauwangi petta Sullé Datué makkeda, "Dékna Puang naénré ri bolaé nasabak mapettanni. Naiya Datu Lolo mattrrukni mallaibiné mappasélék. Purai mappasélék Datu Lolo muttamakni mollik i bainéna nassuk ri saliweng matinro.

Aga lettuk i ri léwurena, pada tudanni.

Makkedani Datu Lolo. "Taléwukna Ndik, cakkaraddukna Ndik tudang puppu benni."

Pada liwukni matinro, denniari mani napasedding. Muttamakni ri laleng bainéna. Motokni Datu Lolo, naobbikni jewak énakkeka, "Otokko kalakik."

Na Pada motokna jowak é na terruk ménrék ri salasak é. Makurang mupa tau passedding. Mattrrukni muttamak ri jongkék é, déppa natattimpak jongkék é. Makkedani Datu Lolo, "Déppaga Indok mupasedding?"

Naiya I Masé-Masé nakebbikni taué. Monroni tudang Datu Lolo. Maesséni nyawana méngkalingai, makkedani, "Otokno mutimpak i tangek é, samanna engkai botting parué."

Na otokna Puang Kino timpakengi tangek Datu Lolo. Na terruk tudang ri seddéna I Masé-Masé nakkeda, "Paéllé-kellé éggakkik Ndik." Makkedani I Masé-Masé, "Magi nasengi aléta uwéllékéllé ?" Makkedani Datu Lolo, "Magi tasengak botting paru?" Makkedasi I Masé-Nasé, "Uwasessa iwennik mani naroi bainéta."

Mécawani Datu Lolo nakkeda, "Engka mupa inanréta Indok?" Makkedani Indok pasusunna, "Engka mua inanré keccé."

Makkedasi Datu Lolo, "Taroni inanré keccé uwanréi." Makkedani Datu Lolo, "Otoknimai Ndik taaré." Makkedani (Masé-Masé, "Idikna manré apak dék to umalupu nasabak pura muak manre."

Méarwani Datu Lolo nakkeda, "Mau sitimpuk mua Ndik, " Makkedasi indokna, "Otok lalokik mai Anak taanré sibawa daétta." Motokni I Masé-Masé na sianréng lakkainna. Purai manré mellauni ota lakkainna.

Makkedasi I Masé-Masé, "Mécaik ammai bainéta. Taengka kumaié millau rekkok ota apak angka tona bainéta laingé. Magi taengka mutona mai, na uwakkedaikik ajak lalo taléjjak gangka pitu mpennie."

Makkedani Datu Lolo, "Na aruwani weninna."

Makkedani (Masé-Masé, "Uwajjak tomi tu naéloremmik lao masigak."

Nakkeda Datu Lolo, "Iyana ro Ndik taisseng, aruwa nak wenninna ri belana Petta Sullé Datué dék naengka usala mengerrangikik Ndik. Sangadinna cakkarudduk i mataku uwallupaikik," cabberukni nakkeda, "Mau Ndik makkedakkik, pebulu mutoi maka bellé upauwakkik Ndik." Makkedani i Masé-Masé, "Makkunitu adatta, macaik ammai

Datué.'

Makkedani La Baso, "Agi-agi tapau, maélokkak sa mabbenni, moddani sennakkak ri dik Ndik, "terrini nakkeda, "Agi-agi napau Ndik Datué, alirengi. Maluang mua padangé muakkabbéangi. Agi tau jangengi Datué."

Purani manré pimeng mallaibiné nasuro rekkokengi ota. Makkedani I Masé-Masé, "Laonink ri bolata kasi."

Purani, mappangujuni La Baso massukni na terru nok dék naengka nagiling. Makkedani Datu makkunraié, "Makkoni ro pangkaukenna anakmu, tessiwengi topa na réwek ri jongkék é. Iya mémeng napoji I Masémasé na engka kumaié annakku mémemmi maélo napulakkai, maélo mémemni pakkaliakliak i anakna Sullé Datué, dék to uwisseng pattujuangi. Naiya Sullé Datué, cicemmi kedo timunna na jaji meneng pattujukku."

Terrini I Masé-Masé. Makkedani pattummanné. "Ajak Anak tatulangi adanna Datué. Sipasak dua pasak engkasi mabbenni tellumpenni lima mpenni."

Naiya Sullé Datué siarékní ittana, masarani nasabak deppa erigka naitai siammaséi anakna. Aga paseddinni manettunna, massukni tudang ri jajarena. Nakkedaini manéttunna, massukni tudang ri jajarena. Nakkedaini manéttunna, "Talao Baso ri bolana Datué, ramangada nasabak engka maélo napogauk."

Makkedani La Baso, "Idik sana Petta lao apak makéluk i nyawaku." Makkedani Sullé Datué. "Ajak sana palé palé Baso. Naiya La Baso nokni ri salasak é. Nekkeda Sullé Datué, "O Bessé namelle-melleri mugo lakkaimmu ri laleng paddenring?"

Makkedani anakna, "Lebbini tellu mpenni, déppa naengka naséddi akkangulung uwadduwai, wirinnami kasorok é uliwuri wali-wali." Makkedani Sullé Datué ri bainéna, Assuroko mobbik i sanroé na ébburengi anak sanrona pabbura, apak malasai ro I Bessé."

Nassurona mobbik i sanrona. Cinampe naengka ménrék sanroé nacemméi. Aga purai nacemmé. Meddékni sanroé. Naiya anakna Sullé Datué nacabbengini peddi babua. Muttamakni ri bilikna.

Na tellu mpennina La Baso ri slasak é. Makkedani / Masé-Masé, "Laonik kasi ri bolata, macaik ammai indotta matu. Dékmi tu idik méngkalingai adadanna," na terrina I Masé-Masé tasséngék-séngék. Namesséna babuana mitai bainéna. Makkedani La Baso, "Taronak

Ndik laokak" Aga lettuk i La Baso ri bolana, na purana mabbissa ajé, matterukni tudang ri jajarena. Makkedani, "Pégi lao anrikku, Indok?" Mettékní indokna makkeda, "Engkai Anak ri bilik é. Labbeta ménré ri salasak é mapeddikna babuana, dék na engka massuk ri saliweng."

Makkeddékní La Baso na lao tudang ri olona matuanna. Makkedani Datu Lolo, "Pégi anrikku, Puang?"

Makkedani Sullé Datué, "Mapeddik i babuana, Anak. Gangkammu ménrék ri salasak é, makkeddékní muttamak ri bilik é."

Na poléini bainéna léwu. Na tulekkengini terri ri seddéna bainéna nakkeda, "Magi Ndik taléwu, dék garék Ndik taengka tasuk ri saliweng." Makkedani, "Mapeddik i babuaku."

Makkedani La Baso, "Tokkonno mai Ndik tasuk ri saliweng. Sitenrek takké mallaibiné. Nappakkalurini ellona bainéna. pabbesoreng wangu

"Wéréngak Ndik otata sirekko." Nawérénni lakkainna. Purai, riakkasenni inanré, sianrénni mallaibiné.

Siarékni ittana, ménrékni indokna Datu Lolo. Macoraéngi anakna ri bolana Sullé Datué. Makkutanani Datué makkeda, "Dék mana Indok Baso nacngka naonro darana anakmu?"

Makkedani Puang Kino, "Mau monro bellé daranna dékto." Makkedani Datué, "Narékkko angka mua séddi anakna La Baso nangurusi anakna Sullé Datué. Nakko dék palé nagenek dua, séddi mua kasi, nu inappasi upabbainé laingé bainé pada. Nasabak rékko riitai assiéloreanna, dék narirennuang dék anakna."

Ripalélési pau-paué. Naiya La Baso Ugi sipungenna riabbéang anrinna, sining naéngerrangiwi kasikna. Masséni nyawana mitai anakna Datué ri Tana Ugi. Massuroni mobbik i Pabbicaraé Sulléwatangé mallaibiné.

Makkedani, "Iya ro utampaiakko, uwélorongi mupaénrék sipacculé anrinna La Baso Tana Ugi apak sining teriwi, muddaniwi ri anrinna anakmu La Baso.'

Napaénrékni anakna pabbicaraé. Sipaeculéni anakna Pabbicaraé nainappa ménrék na sianréng. Iya topa namaélo lao matinro narékkko siliwurengi. Naiya pada maréranana dék napaja siléwureng. Aga battoani La Baso ritarongenni dupa nassuro tona teddoi anakna Pabbicaraé. Déppa napaja siléwureng.

Marennuni La Baso.

Natangngak-tangngakni anakna nakkedana Datué, "Temmaka ro uwita assiélorinna La Base massappo siseng. Madécéngi ritampai Pabbicaraé."

Engkani Pabbicaraé, riakkedaini mallaibiné, madécéngengi ripasiala La Baso sapposisenna apak temmaka uwita siélorinna. Makkedani Pabbicaraé, "Élokna mua Datué Puang."

Makkedasi Datué. "Sialapi anakmu mutiwik i lao alauk ri Tom

poreng Tikka nasoperiwi anakna Datué ri Tomporeng Tikka. Iyami maka napubainé anakonami datué ri Jawa, na dék apo narisseng karébanna." Rirakkai paué, engkani La Baso tudang ri olona Datué. Makkedani Datué mallaibiné, Maélokkak Baso pasialako sappo sisemmu. Purapi ripasialako sappo sisemmu mutiwik i, natiwikko Pettamu Pabbicaré lao ri Tomporeng Tikka musomperiwi anakna Datué ri Tomporeng Tikka."

Rirakkaisi paué, Aga natellu mpeni mani nakawinna La Baso. Engkani Pabbicaraé mallaibiné.

Makkedasi, "Tellu mpennipi nakawing La Baso. Ajakna mupanok i ri bolamu, taroni makkopolong bola sappo sisenna apak botting siwessomi."

"Agi-agi élokna Datué puang.' Rirakkai paué, narapikni tanra essona Datué. Kuni ri laleng monro. Makkunraié pada purani mappaké. Engka toni Puang Kali sibawa Puang Imang. Aga narisurona majjénék. Makkedani Datué, "O Kali, pakawingi ro eppomu!"

Nakkedana Pabbicaraé,

Aga purai kawing, aléna Datué tiwik i anakna situdangeng. Kuani cantik atinna tuju mutai bainéna. Na riakkakna kanréjawaé. Na pada manréna béppa tau égaé. Purai manré béppa, riakkaksi inanré. Ritimpakni passampona.

Makkedani Datué. "Patalimommokni bainému Baso." Napatalimommokni bainéna nainappa makkeda, "Tanranna Datué purani manré Massimanni Puang Kali, na nokna tonaégaé.

Ripalélési paué. Naiya I Masé-Masé tellu raungi sialana datu Lolo, monroni darana. Makkedani Puang Kino, "Noamengiwi nyawamu Anak mulao mucemmé

muinappa manré." Laoni cemmé, laoni manré, laoni matinro. Lésanni essoé déppa napasedding. Engkani Datu Lolo lémba siuleng inappasi engka. Déppa natudang nakkedana, "Pégi anrikku Indok?"

Makkedani Puang Kino, "Matinro mupi anakku." Makkedasi La Baso Jawa, Aga patteriui Indok, tuli macaik iga Indok Datué?"

Mettékni Puang Kino makkeda, "Dék tona laengka macaik Datué. Uwakkedaiwi, ajak amma Anak iya mupeterri napammaruwému daému. Naiya napauwangak makkedaé, ajak naengka ada makkutta Puang Kino, parasi dék, dék musi. Iyami paterrika engkakku kumaié."

Naiya Datu Lolo dénrepa naengka kumaié, mangngingngikni tajengiwi peseddinna bainéna. Muttamakni ri bocok é, naitani calingkerrakna bainéna si bawa jémpanna lénnek ri seddéna. Nalani natangngak i nekkeda arinna, tania tau bawang / Masé-Masé. Massukni paitangi indokna nakkeda, "Niga ngaréga Indok puanak i anrikku. Tellu taunna sitokkong siléwureng inappanna uwita calingkerrakna anrikku." Makkedani indokna, "Mataukkik Anak pauwakkik, mula engka mupi anrimu na irita mémenna, maélokna cemmé.'

Makkedani Datu Lolo, "Tennaé ro Indok napai indokna ambokna uwissengi asséajukku temmakkulléi upobainé anakna Sullé Datué. Na macaik togi manyameng togi Datué, temmakkulléi upammaruwé. Tudang toak léwuk toak, mutanaiwi I Masé-Masé, na dék namaélo pau apoléngenna."

Nakkedana indokna, "Masirikmi tu pauwakkik."

Muttamakni La Baso Jawa nataroi na léwukna ri seddéna. Taddakarakan motok nassuk ri saliweng bocok nakkeda, "Iga tau Puang Kino léwu ri seddeku?"

Makkedani indokna, "Daétta tu Anak."

Makkedani nawa-nawanna, naitani ro jeppakku Datu Lolo. Naiya La Baso Jawa naengkalingani mappau-pau bainéna. Notokni napakaluk i pabbessorena ri wangu ellonna bainéna nakkeda, "Magi Ndik nappammu matinro esso?"

Malkedani bainéna, "Cakkaruddukkak."

"Magi garék mutuli terri, sabbarakko Ndik. Narékko pada muik tuwo teninamale tu Ndik dék upammaruwekik."

Melkedani I Masé-Masé, "Magi naengka ada makkuatta, tania iya tu paterrikak, sangadinna totokku."

Makkedani Datu Lolo, "Tenna uwisswekkik tacaccai Datué, dék ujampangiwi siaréknna esso."

Siarékni ittana, makkedani I Masé-Masé, "Lonik sia ri bolana bainéta, macaiksi tu matu Datué, ajakké Idik nabbéang indotta ambotta. Tenna podo iyak nabbéang ambokku. Apak Idik tennawa-nawakak, ukittami téya tessiduppa uwengka kumaié. Iya uwaseng madécéng, paccinginak tapada malai madécéngé muppadakak anak daratta. Agi-agi élok tasuroangak barak inappa pakik nammaséi indokta."

Makkedani Datu Lolo, "Purasi, dék musi iya tu tasengé. Sangadi engka maté séddi naengka maponcok ukina."

"Iyami ro uwakkeda barak kui aga nanyamekkik indotta." edani La Baso Jawa, "Ajak taparibabuai, paribokok daucculiwi agi tau jongengi Ndik Datué.

Makkedani I Masé-Masé, "hyami ro kamo natommonro mupa nasabak malitututami riyak."

Rirakkai paué, lebbikni siuleng La Baso Jawa monro ri jongkék é na macaikna Datué makkunraié. Makkoni ro lao essoé lao wennie poléni ri atinna makkeda, macinnakak manré jonga macinna toni manré pau jangking. Nakkedaini aléna, sabbarakko innnawa, maklu tosiro totomu. Tenna dék nebbéakko ambokmu, mupauni muacinnaié. Na pitu mpenni dék naengka nanré sitimpu, tanguwaé molai tigerrokna. Masarani Puang Kino mitai. Makkedani, "Magi mutéya manré, madodokkik matu.'

Makkedani, "Dék to upasillaingangi manréku temmanréku. : Na lao léwu na sorok mita utu nalléno-leno uwaé matanna. Makkedani pattumanningé. "Magi nalléno-léno uwaé matatta Puang, samanna engka tapuessé babua?"

Mettékni 1 Masé-Masé makkeda, "Dék gaga upoessé babua. Iyami ro paterrikak tenna ménéngé padai rau kaju silampak pao jengkié napalirek anging na polé teppa ri oloku, uwanréni mau silapa mua." Makedani pattumanningé, "Malomo mua tu Puang, engnalarak paddangkangé.'

Naiya Datu Lolo engkani méré mattrrukni léwu ri seddéna bainéna. Nakkeda La Baso, "Magi Ndik tammekomekko, aga tennaponyameng innnawatta?"

Makkedani pattumanningé, "Egka onna napau puakku makalainglaing."

Jawa, "Makaling-laing pékkogi?" Makkedani pattumaniningé, "Sikumua uwitanna utunna nadunnudunnu uwaé matanna. Utanai Puang Makkeda, magi taterri Tennauiléni péréngi cinnana, arang makkeda, iya ro paterrikak tannapadai rau kaju silampa napali ri oloku pao jengkié, uwanré muni mau silapa mua."

Makkedani La Baso

Marennuni Datu Lolo

mengkalingai paunna sengataé. Makkedani Datu Lolo, "Nokko ambo ri salok é muakkutanangengi anrimmu pao jengki, engka mua tu padangkang takkappo apak engka tawak-tawakna moni ri dennarié. Narékko maélok i baluk i, mau lima ringgik ellinna elli toi."

Metteéni I Masé-Masé makkeda, "Mau seppulo ringik elli toi, mau siaga elli toi."

Tarakkakni Puang Kamo makkeda atinna, mattala ambok toni palé I Masé-Masé, na tiro padani ro aléna Datu Lolo. Nalaona Puang Kamo. Lettukni nakkeda dék masala padangkang utanai, engka mupa pao jangki tabaluk?.

Mettékni padangkangé makkeda, Engka mua, iyaga matasak é iyaga maloloé?"

Makkedani Puang Kamo, 'Dék to masala."

Makkutanani padangkangé makkeda, "Iga Pang Kamo maélo manré pao jengki?"

Makkedani Puang Kamo, "Bainena La Baso."

Makkedani padangkangé, "Igana Puang Kamo pénrek i ?" Makkedani Puang Kamo, "Ana-anak éppa risaro lao malai." Makkedani padangkangé, "Suroni sengataé na nok mulok i na paénrék i pao jengkié.."

Makkedani La Baso, "Engka muga Ambo natiwi padangkangé?" Engka mua, nakkusiwiangimi ri Datué."

Nakkeda, " Engka toni Datué tellong mallaibiné. Naitani taué mpulé pao jengki. Nakkedana Datué makkunraié, "Pada itani iko jowak é, engkana tu patttolana anak sengennu puammu. Iyatu matu anak patttolana La Baso apak mangngi denni I Bessé, tau tenrisengé rumpu apinna tau tenrissengé apolé-polénna." Céddék saraiak maélo malai.

Makkujangenni Datué, dékna masala napau. Naiya pao jongkié riuléni ménrék ri jongkié riulékni ménrék ri jongkék é ri olona I MaséMasé. Makkedani I Masé-Masé, 'Iyak topa sosoi.'

Na sosoni I Masé-Masé, na lapakni silapa nanréi. Na wéréngi Datu Lolo nasosoi nakkeda, anréni. Makkedani I Masé-Masé, "Silapa mememmi maélo uwanré."

Mokkedani. La Baso, "Siseng mua Ndik mappau."

Cabbéruikni I Masé-Masé nakkeda, Madécénnik lao ri bolana bainéta, ajakna tabbenni kasi."

Makkedasi La Baso, "Lokkaksa Ndik."

Pitu mpenniwi ri jongkék é nainappa nréwek ri bolana Sullé anak pattolara 1 Masé-Masé tau tenrissengé apolé-polénna." Datué Ezzo wennini macaik Datué makkunraié. Makkedani Datué orowané, "Ammekkokno Datu, macaikko makku mutoi. Napugsuk mutoi gaukna.

Temmuka naélorepá engka anakna La Baso ri anakna Sullé Datué, tania I Masé-Masé naélorepá engka anakna. Naiya Datué macaikni ri lakkainna nakkeda, "Iko mémeng turuk-turuk i ananak é."

Makkedani Datu worowané, Déksa uturuk-turuk i, makko mémeng se ananak orowané. Ajak amma mapoddik i I masé-Masé nabbiangi na sieddékeng anakmu musaju ritu.

Naiya babuana 1 Masé-Masé mpekkek esso wennini. Naiya Datu Lolo mabbennini duappulo weninna ri jongkek é. Dék najampangiwi rékko macaik i Datué. Nassuk ri bolana Sullé Datué mabbenni siwenni, aga matajanni ménréksi Datu Lolo ri salasak é materruk muttamak ri jongkék é. Makkuni ro laona essoé

wennié arang monro darana I MaséMasé. Engkasi ménrék Datu lolo déppa napasedding bainéna nakkeda. "Magi na dékpa muotok Ndik?"

Makkedani i masé-Masé, "Élok-elokta mua ripuji-puji é."

Mécawani Datu Lolo nakkeda, "Makku maneng tu Ndik, élokta tapuji-pujié.

Tenna ménéngé élokna Datué, dékna uwéloriko Ndik." Makkedani I Masé-Masé, "Ammekko palé narékko dék gaga muisseng pau.'

Makkedani Datu Lolo, "Dék gaga inanrému Indok, malupukkak." Makkedani Puang Kino, "Annasuko masiga kalakik, malupuk i puammu."

Laoni wannasi ananak é. Temmaittai manasuni inanré. Naiya I Masé-Masé déppa naotok. Aga purai mappatala riakkasenni Datu Lolo. Mukkedani La Baso Jawa, "Otokno mai Ndik muanré."

Notokni nasianréng mallaibiné. Wékka tellu timpu na sorokna I Masé-Masé nakkeda, "Parajaingak addampeng Daéng,

messo tonggak. Makkedani La Baso, "Sorokno ndik," makkeda nawawani La Baso Jawa, "Pédék mencenni kadona I Masé-masé, mangngolli daénni palé riyak.

Iyana to nasengé tomatowaé mau teppada wennang nalaki ware summellang, pada-pada wennani tu asenna. Natiro pada-padani ro aléna I Masé-Masé."

Temmaittai, sorok toni Datu Lolo. Makkedani | Masé-Masé, "Laono ri bolana bainému Daéng!"

"Ajaksana Ndik ulao, métaukkaksa mpélaiko, mémmanakammo Ndik udék.

Nakkedani | Masé-Masé, "Déktopa tu Daéng gankannana tellu mpennié." Naiya

Datu Lolo meddekni lao ri bolanna Sull Datué. Papai bajaé, nokni I Masé-Masé malai lépona attarong ulaweng mémmanakna. Upekpaha nasabak dékto tau malai.

Gennekni tellu mpenni, engkani Datu Lolo ménrék. Aga labukni essoé ritununi pellengé. Na cebbéngini peddi babua I Masé-Masé. Na laona léwu mallaibiné. Na riarakkasenna inanré Datu Loto nakkeda, "Otokno i Ndik taanré."

Malckedani I Masé-Masé, "Idikna Daéng manré."

Makkedisi La Baso Jawa, "Mappeddigga babuamu mutéya manré?" Makkedani I Masé-Masé, "Déksa umagaga, massokkak, " Na laona Datu Lolo manré. Aga sorokni Datu Lolo, léwukni. Makkutanani Puang Kino, "Mapeddigga babuamu Anak."

Mettékni I Masé-Masé makkeda, Désa umagaga."

Aga peddéní pellengé matinro manenni taué lisekna jongkék é. Tangnga bennini, maserroni peddi babuana. Motokni malai pabbekkenna natudang ri jajarena. Siappekapekni peddi babuana. Na obbikni indekna makkeda, "O Indok, otokko matunungengak pelleng. Iya malluak pellengé iya kerrak anak-anak é.

Mékké mamatani Puang Kino nakkeda, "Mabébékko Anak, maélokko solangiwi alému."

Naiya Datu Lolo tokko léngenni naséroï jari bainé na napariDék muna Ndik muteddukkak." n

wakkangi rukkeda, " Sama otokni lesekna jongkék é léwo-léi I Masé-Masé méwaiwi masigak ananak loloé. Iya Puang Kino makkedani, "Dékpa nassuk érunna. "Nakarawangi babuana "Dékpa nassuk érunna." Nakarawani babuana nakkeda, "Engka mupa ananak ri laleng. Napédécéngini attujunna ulunna déppa najaji. Makkedani La Baso Jawa, "Orowané, makkunpai.?" Nakkedana, "Orowané eppo."

Makadasi La Baso, "Kuru sumangekmu mbok, tuwoko mai Anak." Jajisi makkunraié rukutanasi Datu Lolo. "Makkunraiga Indok?" Makkedani indokna, "Makkunrai eppoku, Anak." Mekkadani Datu Lolo, "Otokko mai Anak naranak borané. Iyak tona muala, Anak apak macaik i Datué, apak dék agagakku. Laoko Indok mapauwangi Datué orowané, makkedako mémmanaki atakta I MaséMasé."

Mekkedékní lao saliweng nakkeda, "Matinroniga Datué orowané?"

Mekkedani pattumanningé, "Inappa mua léwukna."

Laoni Puang Kino karawai ajéma. Makkedani Datué, "Iga karawai ajéku?"

Mette kni Puang Kino makkeda, "Anakku La Baso suroak makkedaé memmanakni attatta I Masé-Masé."

Marennunni Datué, "Orowanéha, makkunraiga?" Makkedani Puang Kino, "Orowané séddi, makkunrai séddi." Makkedani Datué, "Aga palé mulessengengiwi eppomu indo Baso? Uttamakko mualangi panné sollengenna anakmu La Baso ri Anakmu I Bessé."

Makkedani I Bessé, "Magi muengka tenga tenni?" "

Nasuroak Datué malang penné sollengenna daémmu." Makkedani, "Memmanak niga Indok I Masé-Masé? Orowane makkunraiga anakna?"

Makkedani, "Dénru ulawengi atammu, Anak."

Mekkedani, "Engka muannéna tu anakna daékku ala duai losengengé. Ajak muapennuk i ajakke naéngkalingai Datué makkunraiénamacaik."

Naiya Puang Kino lettukni ri jongkék é, makkedani, "Magi Indok naengka muanné?"

Makkedani indokna, "Datué orowané surokak muttamak méllau ri anrimmu. IF

Naterri nakkeda, "Aga napau Datué?"

"Makkutanami makkeda, orowanéga, makkunraiga anakna? Makkedana, dénru ulawengi Puang. Niya piringé apalosengenna eppona tasséddinna."

Nassuro mobbikni sanroé. Dék namaitta, engakani Puang Sanro. Makkedani La Baso, "Uttamakko Indok mupauwangi amrikku, siaga garék balilik ripauningengi atanna."

Muttamakni indokna, makkedani I Besse, "Magao Indo? "Nasurokak daémmu, siaga garék balilik

ripauningengi atammu?" Makkedani I Bessé, "Tennaé Indok anak pada anak ra jéng, padapadai gaukenna daékku La Baso Jawa. Iya kua, dék narisseng. Duana balilik mupauningengi."

Nassukna Puang kino lao ri jongkék é. Makkedani Puang Kino, "Duana garé balilik Anak mapaningengi eppoku, aapak makkadai anakku I Bessé, tenira ménéngé Indok rissengi anak pada iyaréga anak rajéng, ripapada-padaigaukenna daékku."

Makkedani Datu Lolo, Suro Indok ananak é nok ri bolana Pettaku Pabbicaraé."

maut Mettékní I Masé-Masé makkeda, "Narékkó engka mua balilik Indok, suro mui taué paggennek i patappulo. Narékkó daékkuna pasitinajai aléna naoning balilik dua pitu. Iya ro iyak tongengi dék nariasseng rumpu apikku, déksa engka uwolai sikua. Narékkó teggennek i patappulo, duappulona kasi."

Mettékní Datu lolo makkeda, "Mau arua pulona Ndik engka to." Nalaona taué méllau balilik ri Pabbicaraé. Makkedani Pabbicaraé, "Siaga naéllau anakku?"

Mackedani torisuroé, "Patappulo, Puang."

Naickedana Pabbicaraé, "Assuro tokko Sulléwang pauniwi mariangé mutiwirengi barisik. Massamappi moni arua pulona. Takkinikni Datué makkunraié, mangaruni makkeda, "Temmakanaha anak mattolaé mappatakinik-kinik mariangé balilik émarrakokok ri laleng pumua.

Naonina tamborok é natinrosi barisi. Macaikni Datué Makkunrailé, sakke unini napau. "Makkuni ro, ri gauk anak mangkaukni tau tenrissengé rumpu apinna, ri gauk anak mattolani."

Aga purai ritenrek lolonna inappani paja uni-uniangé, paja toni barisik é. Na pada maélokna susu anak loloé ritu. Makkedani Datu Lolo. "Pégani Indok rialang indo pasusu eppomu?"

Makkerlani indokna, "Maega mua atanna Datué mémmanakna metauk malai. "Makkedani indokna." Iya tona ro Anak atammu dua lisek eripaénrek."

Aga nassurona lékkek i. Aga engkani ménré mappasusu. Siaréknna wennina jajina, makkedani La Baso, "Nokko Ambo baja mutampaiwi panré musuroi paénrék i paréwa amanréngenna ri salasak é apak maélokkak massurongengi paccimak-cimak eppomu."

Mattékni I Masé-Masé makkeda, "Ajakna Daéng muassuro lanro ngengi I Bessé, iayappa mitangi makkunraié."

Mekkadani La Baso. "Dégga Ndik akulléma muwéréngak uwitai paccimacimanna I Bessé uwéréngi panré nalai rapanna?" Makkedani I Masé-Masé, "wedding mua, Daéng."

Nalaona I Masé-Masé nampaikmi nawéréngi Datu Lolo. Samanna masennék arona La Baso Jawa mitai paccimacimanna I Masé-Masé. Napassukni napaitangi

indokna nakkeda, "Céddékkak molongko, nalatto décéng uwassuro mobbikkna panré ulawengé. Mettékní anrikku makkeda, ajakna muassuro lanrongengi I Beccé, La Bacokna Daéng. Na wérénnak uwitai paocima-cimanna. Masennék aruku mitai ulaweng tasak gellanna. Salakami maélo ulanrongengi ri panré."

Pappai bajaé nasuro mibbik i panré. Temmaittai, engkani polé manré paérék i amanrengenna ri salasak é. Naiya La Baso massuki ri saliweng na kedaini panré, "Ebburengak paccima-cimang Ambok." Makkedani panré, "Magi Anak nagellang pulaweng musassuro lanrongengi.

Makkedani La Baso. "Céddékkak' sa molongko Ambo." "Magi muasengi alému réddék malongko?"

Makkedani Datu Lolo. "Iya mpawak i uwasengi aléku céddék malongko apak maélokkak massuro mébburengi gellang salaka. Naéngkalingan apoi anakmu maélokkuk massuro mallanro, nakkedana, ajakna massuro mallanrongengi I Beccé, La Bacokna. Iyapa timangi makkunraié. Uwéllauni uwitai paccima-cimanna, ulaweng tasak maneng gellanna,"

Naitani panré. Makkeddu-kedduni mitai nakkeda, "Tania tau bawang I Masé-Masé. Nakko tania anak mattola anak rajéngi anakna taué."

Apa paseddingi Datué orowané, motokni na terruk laori saliweng. Naitani tudang ri panré nakkeda, "Aga muassuro lanro, Baso."

Nakkedana, "Paccima-cimang Puang uwassuro lanrongengi atnna Datué Puang. Céddékkak sa malangko apak gelang salakmi Puang maélok uwassuro lanrongengi na ulaweng tasak mammessang gellanna I MaséMasé."

Makkedai Datué, "Wéréngak mai uwatai." Nalani Datué, naiya Datué makkeddu-keduni, "Seajimmuna tu,

Baso Jawa. Na dékni engka missengi, tania tu tau bawang 1 Masé-Masé apak dék itanna tau bawangé punnai anu makkua tu, sangadinna anak mattolai. Nalolo tanrangi tu I Masé-Masé."

Aga monini palu-palunna panré, motokni Datué makkunraié na terruk lao ri saliweng paddenring nakkeda, "Iya mémeppatu uatuju anak mattolae anak sengengé anak pangujué ri Jawa narékkio sipaénrékengi panré ri salasak é."

Na gilinna Datu orowané makkeda, "Céddéki malongko anakmu."

Makkedani, Aga to muaseng céddék pélongkoriwi?" Makkedani Datué borané, Gellang salakami maélok nassuro lanrongengi anakmu I Masé-Masé. Apak iya maélok timangi makkunraié, naéllauni nakkeda, pattima-timanna uwita padamakkunraikku. Aga ngaréga ro palao makkui. Céddeék saraiwi pada makkunraikku nabbéangi anakna, nainappa makkeda, mabi Baso mumaélok mallarongengi na engka muto anummu, timanni anakmu tasseddimmu."

Makkedani La Baso Jawa, "Risseng mua engka anutta na tométauk ridik mappau.

Mekkedani Datué, "Uttamakko kalakik ri puammu / Bessé muéllaungengi pattima-timanna."

Muttamakni ri bilik é, makkedani I Bessé, "Aga nasuroakko Datué?"

Mekkedani, "Iya Puang nasuroangak Datué, méllaungengi anakna I Masé-Masé"

Napauni makkedaé, "Céddék i malongko Datu Lolo, tania tau

bawang I Masé-Masé." Aga nawerenni paccima-cimana na tiwirenni napassuk i ri olona I Masé-Masé. Cinappi natépu.

Nakkedana, "

Nakkedana, "Dék najaji nalonro panré, nattéyangi Datué makkunraié."

Gilinni 1 Masé-Masé mitai, memeguni mitai paccima-cimangé dék napada anunna. Naiya panré ulawengé massimanni nalao ri bolana. Naiya Datu Lolo muttamak toni ri jongkék é na polé makkuluriwi pabbessoronna bainéna. Makkedani Datu Lolo, "Muttamakko Indok mapauwangi anrikku 1 Bessé, siaga garék kalukunna atanna naéloreng."

Nauttamakna nakkeda, Iyami nasuroangak daémmu Anak siaga garék kalukunna atamu muéloreng."

, " Tennaé indokna ambokna I Masé-Masé iyaréga anak rajéngi anak mattola, dua kasera dua pitu to, Indok."

Makkedani I Bessé

Purai kua, massukni indokna na terru lao ri olona Datu Lolo. "

Siaga naéloreng Indok anrikku?"

Makkedani indokna, "Dua pitumi Puang." Makkedani La Baso, "Assuroko Indok mémpé kaluku!"

Mettékni I Masé-Masé makkeda, "Pagennek i dua kaséra. Narékko dék nagennek, ellingengi. Daékku napasitujui aléna dua pitu kalukunna." Makkedani La Baso, "Mau patappulo Ndik, engka to."

Lokkani taué mémpé kaluku dua kaséra. Aga engkani Datué massuk ri saliweng joppa-joppa, naitani kalukué mallappo, nakkedana, "Pégani ro Indo Baso riala akkarungé, apak anak karung neppa tiwirengi parewana. Sullé Datuému nakédoi anak karungé. Naiya ri sala élokna céddék sara-saraiwi narékko maélok i."

Makkedani Puang Kino, "Iyana Puang engkaé."

Mammekkokni Datué, dék to nasala naéngkalinga pauanna Datué I Masé-Masé.

Makkedani ri lakkainna, "Assuroko Daéng tampaiwi Sulléwatangé, tasuroi ménré ri salasak é."

Makkedani Datu Lolo, "Engkani Ndik ambotta Sulléwatangé." Massukni I Masé-Masé napaotai nakkeda, "Iyami ro utampaiakko Ambo Sulléwatang makkedaé, Makkeda nawa-nawani ri laleng atinna, mattala ambok toni I Masé-Masé ri iyak, natiro padani ro aléna anakku Datu Lolo. Makkedani Sulléwatangé, "Aga ro maélo nasuroangak Datu Lolo mallaibiné

Makkedani I Masé-Masé, "Laoko Sulléwatang mupauwangi Datué ri Padaélomakkedaé, naélorekko Puang sappo sisemmu lao ri Jawa. Teilu mpeni mani nanok lolonna anakna I Masé-Masé. Akkeda tokko Ambo Sulléwatang, maraja paddennuanna ri dik. Maélok i tasappareng tiwiéngi paréwana anak loloé. Sullé Datuémmi pawang pakédoi naiya tona riosalang éllana."

Makkedani La Baso Jawa, "Pauwang toi ambokku Pabbicaraé na lao tikkeng lampā, jonga."

Nassimanna Sulléwatange pauwangi Pabbicaraé na sisik i pab

?"

bauaé ménre sibawangi mattingkeng lampa Datu Lolo.

Natanaini bainéna mekkeda, "Pégi polé Ndik muassappo siseng Datué ri Padaépo?"

Makkedani I Masé-Masé, "Mappodo orowanéi ambokkuna ambokna Datué ri Padaélo."

Makkutanasi La Baso Jawa, "Niga tosi palé mupuindok?" Dékna naetté I Masé-Masé, na kedana Datu Lolo, "Iya iko Ndik, muompo kénéngi sipolo, masubbu toi sipolo."

Nakkeda nawa-nawana La Baso Jawa, tania tau bawang, tania to rajéng biasa, pajanneng wija arung mangkauk I Masé-Masé nasabak duani patteppuna. Mula-mulanna, iritai paréwa ulawenna, wija tomangkauk. Napausi apoléna ambokna, wija Datusi. Nawerekkenni timunna La Baso Jawa na pakkeda-adai atinna ri laleng, dék utabbuang mabbainé, ampé--ampéna tau lebbik méméng, na lebbirisi aléna. Napunni alebirena pakkitaé, sinnangi sining mattala daéng ri iyak, mattala ambok ri Pettaku Sulléwatangé, dék namabéla asséajikku.

ménrékni Datu Lolo mattikkeng lampa jonga. Naiya Sulléwatangé lao toni ri Padaélo. Dék namaitta, lettuk toni ri Padaélo?" Aga najoppa sijoppa-joppa. Na engkana salasak natuju mata dua makkajoa naoloi pasak é. Léssokni ri anyaranna. Na Engka toni Datué ri Padaelo dua mappada orowané. Naiya Sulléwatangé marennuni ménré ri salasak é.

Aga matajanni,

Mettékni Datué ri Padaélo makkeda, "Abissa ajéko, muénré mai. Purani mabbissa ajé laoni tudang ri olona Datué ri Padaélo. Na risorongenna ota-otang. Silakkedanni mappada orowané makkeda, "Polé pégakik tu?"

Mappébalini Sulléwatangé, "Poléak Puang ri Jawa. Anakku Puang I Masé-Musé suroak lao poodangi Datué makkedaé, tellu mpenni mani naribissu lolonna eppoku. Esséangi innawa Puang naddampengiwi atammu I Masé-Masé tassuro sapparengi Puang naddampengiwi atammu I Masé-Masé tassuro sapparengi

anakarung pangngolong kaluku. Apak Sullé Datué mitu maka pakédo anakkarung na iya tona mabacci ri iya." Makkutanani Datué ri Padaélo, "Worowanega makkunraingi anak

na anrikku?"

Makkedani Sulléwatangé, " Dénru ulawengi, Puang." N

Makkedasi Datué ri Padaélo, "Datu-pa tu tiwik i, patappulopa tau tiwik i kalukué, anak karung matasekpatu."

Makkedani Sulléwatangé, "Narékkó dék Puang nagennek tatiwik, kalamangi ri Jawapi risappareng pappagennek."

Puarai kua, méllau simanni Sulléwatangé. Makkedani Datué ri Padaélo, "Purapo manré,"

Riakkakni kanréjawaé. Puarai, riakkak toni inanré. Puarani manré, pada motani.

Massimanni Sulléwatangé. Aga maélokni Labu essoé, engka toni taué polé mattikkeng lampa. Na sitakkappona Sulléwatangé. Matterukni ménré ri jongkék é.

Napoléini situdangeng Datu Lolo mallaibiné. Makkedani I Mase-Masé, "Aga napau daékku, Ambok."

Makadani Sulléwatangé, "Nakkutangi Datué ri Padaélo eppoku, makkedaé, orowanéga makkunraiga. Makkedana, dénru ulwengi, Puang. Makkedani Datué ri Padaélo, pata pulopa tu anakarung tiwik i kalukunna. Uwakkedani, narékkó dék nagennek Puang tau tatiwik é, ri jawapi risappareng papagennek."

Naiya Puang Kino temmatinroni matanna mappangara. Pennoni tau salasak é, sipali-palianni taué mallisek pajek.

Naiya Datué ri Padaélo nassuro mobbikni Pabbicaraé enrengé Sulléwatangé. Riassango-sangoanni anak mattolaé anak sengengé, tau tenriassengé apolé-polénni, tau tenrissengé rumpu apinna.

Makkedani lakkainna, "É Bau, ammaingékkó, ajaksa muakkujangeng. Dégga Bauk mumasiri ri Datué ri Padaélo sappo sisenna I Masé-Masé, punaiwi wanua maraja, salasak maraja. Apak ajakké idik matu napakasiri I Masé-Masé."

Mettekni Datu makkunraié makkeda, "Céddék saraiak uposirik i." Makkedani lakkaina, "Narékkó téyako palé ripangajari Bauk, angaruno sia."

Napikkirikni Datu makkunraé makkeda, "Temmoni gulilinna taué, tépuni barisikna, monini gauk datunna ri Padaélo. Narékkó gennekni wékka tellu tellu gulilinna, nréwékno paimeng." Makkedani Pabbicaraé, "Pada obbikni tau maégaé ménré ri bolaé."

Na pada ménrékna tau maégaé. Naiya La Baso Jawa narénrénni ipakna ménré ri salasak é. Aga pada engkani tau maégaé tudang, ripa laini uwoué cemmé anak loloé. Na uni manenna uni-uniangé, majjirenni barisik é arua pulona.

Barisikna Datué ri Padaélo patappulo, barisikna Datué ri Jawa patappulo. Massamang menenni muni.

Mertéksi Datué makkunraie makkeda, "Inappanna tau tenrisengé apolé-poléna temmakannaha gaukenna."

Pursi ricemmé pada manré manenni tau égaé, manré toni Datué tellu maripak. Na ripaunisi gauk datué. Purai manré pada sorokni. Na gilinna Datué ri Padaélo, nakebbikni Pabbicaraé Sulléwatangé nakkeda, "Werékkak Puang kino lojemu."

Natiriwirenna lao ri olona Datué ri Padaélo. Nassolokna Pabicaraé eppa ringi, Sulléwatangé tellu ringi, pakkatenni kaju-kajué dua ringi, pabbanuwaé séddi ringgi.

Naiya Sulléwatangé takkajennekni sibawa Pabbicaraé téja leppang rupanna nasabak mau séddi tau Jawa solok dék to bapakna pangkaukéna Datu ujungengé. Makkedani La Baso, "Tauttamakna ri jongkék é."

Muttamakni ri laleng, tudanni Datu Lolo tellu maripak. Natimpakni bocok é makkeda, "Engkani daéta polé ri Padaélo."

Taddakarakani massuk natiwerengi ota daénna nekkeda, "Kerru polé sumangekmu, rennukku makkérennu engka muannékikapak engkakku leppa bumaiéri Jawa, ri wanuwanna taué."

Makkedani Datué ri Padaélo mappadaorowané, "Apak irisseng mui Ndik engka kumaié na masirikkik lao sitako, apak makku tosi totomu Ndik."

Naterrina I Masé-Masé na terri tona sappo sisenna mitai ananak é tassé dina ina nyumpareng. Nagilinna Datué ri Padaelo mitai Sulléwatangé. Natiwirenni passolokna Datué ri Padaélo.

Makkedani Datué ri Padaélo, "Tareppaku Ndik suku-suku ulaweng utiwirengi anauréku, pangelli unynyikmu tu Ndik. Naiya pabbanuwaé siarék é licekna pada engka manenni tu pappakuru sumangekna ri dik maranak."

Naterrina I Masé-Masé nakkeda, "Tanra tona tu engkakik Daéng na engka timpakengak rupakku.'

Nakkeda, "Ajak Ndik naengka ada makuamu tu." N

Naiya La Baso Jawa dék naengka natokkong nataro sirik. Téyani léppang rupana na terri atinna makkeda, "Totokkku nawérékkak. Iyaksi siaseng Tana Jawa napakasi rikkaksi sappo sisenna I Masé-Masé."

Makkedani Datué ri Padaélo nappadaorowahé, "Taronak Ndik joppa-joppa apak mawennini."

Nappai congak La Baso Jawa makkeda, "Onronik mabbenni, Daéng, Baja lalopi talao, Daéng."

Makkedani Datué ri Padaélo, "Ajakna riolo Ndik."

Mettékni I Masé-Masé makkeda, "Assellengengak matu ri daétta makkunraié, nainappasi makkeda, pada engkanaga anakna daétta." Mettekni Datué ri Padaélo macowaé makkeda, "Iyami Ndik daémmu macowaé inappai mangngolo dua anakna."

Mécawani I Masé-Masé nakkeda, "Narékkko tuwo mui atammu La Makkarodda, paddeppet i atammu. Temmakkulétkasi séajina ambokna maélo tangkok i apak naissengi rumpu apinna."

Nasikadona massappo siseng. Nappangujuna joppa Datué ri Padaélo. Tammaitta-ittai lattukni ri Padaélo. Naiya lettuknana nassau tekkokna, na énrékna ri bolana anak daranna.

Nakkeda, "Macakka-cakka mugaha anauréta ia dua?"

Makkedani Datué ri Padaélo, "Macokka-cakka mua uwita. Iyanna mua anritta I Masé-Masé Mappakaessé-essé babua kasi mitai. Manrasarasa ro téi anakna iya dua."

Makkutanani anak daranna Datué ri Padaélo, "Magi na alena muna siladdok."

Mettékni Datué ri Padaélo makkeda, "Dua licekmi Ina Nyumparena."

daranna Datué Padaélo, makkeda, "Assuroko lékkekemgi ina nyumpareng anrikku. Tadduappulona mua tu anauréta." Makkedani Datué ri Padaélo, "Pekkugani, agana naonroi ina nyumparangé apak kui ri jongkék é monro anritta, maka cipik. Tenna ménéngé kui ri lalenna salasak é monro, wedding mua rilékkeng ina nyumpareng pattaranak. Naé, agana naonroi taué, Makkedani Datué ri Padaélo, "Taué mémeng tu maupe, tenna muanné idik nalupperi kampuleng ri tengana lappak é."

Mettékni anak

Nassuroni Sulléwatangé lékkekengi ina nyumpareng sibawa pattaranak. Nasuroi anak daranna Datué ri Padaélo jairengi waju sibawa lipak ina nyumparangé sibawa pattaranak é pekkotosa adekna anak mattolaé. Aga engka menenni maddeppungeng ri bolana Sulléwatangé, kuni ro rilékkeng meneng na riulék ménré ri salasak é natinrok uni genrang barisik bissu. Na siarék i ittana taué mallekkek ina nyumpareng gangkenna gennek sibawa pattaranak, agalettuk manenni ri salasak é ri langirini iya maneng. Na purana mallangik ri surosi cemmé. Puari cemmé pada ripappaslleni lipa sibawa waju. Makku topa pattaranak é. Naiya mala narakkakna uléngé, monrioloni barisik é lolong uniuninna, inappasi bissué, na ritinroksi barisi lolong uni-uniang. Turunni tau tebbek é mattinrok lettuk ri salasak

é. Na tabbangkana to-Jawaé parekkengi timunna makkeda ri laleng atinna, tania tau bawang I MaséMasé. Engka manenni rita gaukenna, nigana ri Jawa makkua ro. Naiya anak daranna Datué ri Padaéolo napasenni Sulléwatangé makkeda, "Daémmu massuri tiwerekko ina nyumpareng sibawa pattaranak."

Makkedasi Datué ri Padaélo, "Sikuana ro ina nyumpareng riassuro tiwirengi anritta apak macipik onronna."

Na joppa Sulléwatangé naléolowangi ina nyumparangé pattaranak é na ripaseppiri barisik wali-wali lollong uni-uniang, natinrok riolai mappakka.

Rirakkai paué. Naiya lettuknana ri olona salasak é, engkani Datué mallaibiné tellong. Naitani maéga tau mappaké ina nyumpareng na léwoléwoi bessi mappakka naseppi barisik. Nakkeda Datu makkunraié, "Tau polé péga ro mai? Mallipak puté mabbaju puté."

Mettékni Datu orowané, makkeda. 'Dégga muisengi, Datu? Napada purana engka tudang ri salasak é."

Aga lettuk i paliolona ri salasak é, narapikna sapanaé makkedanna Datu ujangengé, "Laoko kalekik mutanaiwi, niga tau mai ro." Makkedani sengataé makkutangi nakkeda, "Tau polé pégako naseng Datué?"

Makkedani, "Tau polé ri Padaélo, anakna Datu Lolo ritiwireng ina nyumpareng sibawa pattaranak.

Letruk i ri olona salsak é makkedani Sulléwatangé, "Pasuariwi kalakik cpié ridapo-dapok énappa nusuro ina nyumparengé sibawa pattaranak é maddalla naninappa muttamak matterru ri jongkék é."

Makkedani Datu Lolo, "Engkai Ndik ambotta Sulléwatangé polé ri Padaélo."

Taddakarani I Masé-Masé motok na paotoi Sulléwatange. Nakkedana Sulléwatangé, 'Daemmu Anak suroak tiwirekki ina nyumpareng lollong pattaranak. Iyami sabakna naduapuloni nasabak naitai macipik onrong-onrotta."

Mettékni I Masé-Masé makkeda, "Keru polé sumangekna daékku maranak dara, temmaka rennukku kasi."

Gilini Datu Lolo kebbik i indokna naélorengi ripanré to-Padaélok é. Makkeddekni ina nyumparangé, cinampeknampek napura mappatala. Muttamakni duppai Sulléwatangé.

Makkedani Datu

Lolo mallaibiné, "Uttamakik Ambo taanré."

Aga naobbik manenni sibawanna. Purani manré riarakkasenni otaotang. Purai kua mappanggujuni Sulléwatangé. Massimanni Sulléwatangé.

Mattékni I Masé-Masé makkeda, "Assallengekka Ambo ri daékku iya tellu. Akkedako Ambo, marennui anrimmu I Masé-Masé."

Naiya ina nyumparengé ripasalirini na inappa muttamak mappasusu. Na terrina Datu Lolo nakkeda, dék tongengsa palé acilakakku. Naiya sirikku ri bainéku sibawa riséajinna ri to-Padaélok é langik mani ri wawona. Mauni sikanuku lotong dek tona natorowangengak pangkaukenna Datu makkunraié. Engka manenni séajina I Masé-Masé, gaukenna gauk datu. Inakku, amakku padaé sissik, dék gaga.

Mettékni I Masé-Masé makkeda, "Sabbarakko Daéng, iyaknaktu paccoékkik. Tenna ménéngé anakna Sullé Datué muéwa mangnguru anak, dékto tu napkkuako tomatowammu.'

Nakkedana La Baso Jawa, "Na mau séddi taunna Jawa dékto timpakengak rupakku, na sappo sisemmu manemmi tu jungekko."

Makkoni ro laona essoé wennié sisullé-sulléni ina nyumparena mappasusu. Mpekkek easo wennini ananak é. Nadapikni wettunna makkita, ceggella-gellani meranak dara. Marennuni La Baso Jawa Massuro mellaungengi pakéanna ri anrinna nanapapakeiwi anakna worowané, I Masé-Masé papakéiwi anakna makkunraié. Makko mui laona essoé wennié, bottowani ananak é. Maélokni maccoék anakna. Naiya Datué barowané naitani eppona rieppi ri Datu Lolo. Aga labuk i essoé naritunnuina pellingé na pura tona manré wenni taué sorokni matinro lisekna jongkék é. Séddi mani to polé ri Padaelo deppa naléwu. Laoni témé ina nyumparena. Naéngkalinga Datué makkunraié makkeda, "Maraja-rajani anakna La Baso, Bauk. Madécéngenni risappareng abbainéng padapadanna. Apa iyato patu namaunyik na makrarang narékko engka anak mattola seappuriwi."

Malkedani Datué borowané. "Niga anak pada maka napobainé?" Malkedani Datué makkunraié, "Engka garék anakna Datué ri Madina mäkkunrai."

Nakkedana Datué orowané, "Ewangi ada riolo anakmu, dék amma tau siseng malongko na ikona wékka dua. Iya kénnéng na dék nanguruk anak I Masé-Masé na temmaka napujinna I Masé-Masé. Oncoppisa engkana anakna nangurusi."

Nukkedana. "Riolok riubbik."

Nakkeddékna ina nyumparena pajani mappau-pau Datué.

Na sorokna lewu. Pappani bajaé, nokni saung Datu Lolo. Makkedani ina nyamparena I Maddusila, "Mabbicarai Datué Puang dua mallaibiné onna wennie."

Makkedani I Masé-Masé, "Niga napau Datué?"

Makkedani, "Maraja-rajani eppota, anakna La Baso .

Madécengi risappareng abbainéng pada-padanna. Iyatu anak cérak é, anak rajéngé iya topa namaunyni na macrarang engka topa tu anak mattola seppuriwi.

Makkedani Puang Datué orowané, éwangi ada riolo anakmu, dék amma tau siseng malongko na iko wékka dua. Iya kénnéng anakna na temmaka naélorinna. Na sitinajani mappakarennurennu nasabak duani na dua nrupa to. Makkedani Datu makkunraié, maélok mémenna massuro mobbik i upawangi.

Makkedani I Masé-Masé, "Magi narékko élok i pabbainéi anakna, makessing mulao ri Padaélo barak mupauwengi daékku mappaorowane na lao malakak."

Rirakkai paué. Engkani Datu Lolo Polé saung, najjani matinroé. Makkedani Datu Lolo, "Matinrogi kalakik puammu?" Naobbikui anakna. Makkedani I Masé-Masé nakkedaiwi anakna, "Akkedako Makkarodda, Maddusila. Ajak mua muaserro maélorikak massarang ammi bajaé sangadié naunokak uddani.'

Nagilinna Datu Lolo makkeda, "Magi naengka ada makkuammu, Ndik?"

Makkedana I Masé-Masé, "Maélok i pabbainéko indokmu, apak anak rajéngé, iyapa garé namaunyni na makrara engka to patu anak mattola sappuriwi."

Makkedai 1 Masé-Masé, "Sikuni ro Daéng, dék to uwacinnai wunuammu tenripudapi warang parammu. Mau toni tania iko upoambo anakku, anak mattola mutoi. Mauni dék nakkua ri Jawa datu mutoi. Datu muto indokku. Taturusi laloi Daéng barak engka anak mattolana indokmu. Taroi uwassuro mobbik daékku na lao malakak, batowa-battowapi anakku kualo ri wanuakku. Temmakana acilakakku narékko tuli mabacciwi ambokku.

Makkedani La Baso, "Niga Ndik pauwakko?"

Makkedani I Masé-Masé, "Iyak mengkalingai mappau-pau mallaibiné."

Nakkedana, "Rékko makkua tongengi Ndik, ajak lalosa mulao ri Padaélo. Iyakna tu mualangeng sirikku céddék é, purasi dék, dék musi." Nakkedana I Masé-Masé, "Iyana ro Daéng muékalinga dékna tau maélok ripatudang lao mulao mabbawiné. Naiya mupubainéna anakna Sullé Datué, baiccuk mupa, déppa upaisseng dék topa uwisengi majak é madécéngé."

Makkedani Datu Lolo, "Tongeng mua tu Ndik muasengé. Iya mua uwéllau riko Ndik narékko téyako monro kuaé, taronak ménré mabbangekko ri alek karajaé uwebburekko Ndik bola pada-padaé rajanna salasak é. Élokmu mua Ndik narékko makkedako ri saliwenna wanuwaé mupatettongekkek kutoi Ndik upatettongekko na tépu, pada upajajingekko kasiwiakku. Iya kénnéng na dék anatta na dék umaélok méwako massarang. M

Nalani nawa-nawanna I Masé-Masé naéngerranna pattungkana taué na tudangina essé babua méngkalingai. Iya ukka timmunna sappo sisenna nanyamengiwi nyawana I Masé-Masé. Pappai bajaé nokni Datu Lolo, maccoékni anakna. Narippini légo-légo léppani macculé-culé. Makkedani Datué makkunraié, "Laoka kalakik mutampaiwi puammu La Baso."

Laoni sengataé nakkeda, "Idik Puang nassuro tampai Datué. "

149

150

Makkeddekni Datu Lolo, maélok toni maccoék anakna. Muttamakni sengataé.

Makkedani Datué, "Pégani puammu?"

Makkedai sengatae, "Maélok i Puang maccoék anrikkuna métauk paccoék i."

Makkedani Datué, "Muttamakko paimeng mutampaiwi. Akkedako, épak i garék anakmu naseng Datué. "

Muttamakni sengataé pauwangi makkeda, Épak i garék Puang anrikku naseng Datué. "

Naépakni anakna naterru muttamak ri olona Datué makkunraié. Naiya Datué orowané marennuni mitai eppona, mitauk toi mobbik i.

Makkedani Datu Makkunraié, "Iya mua utampaiakko Baso, madécéngi usapparekko pada-padamu bere engka anak mattola. Apak iya topa tu na maunynyi nu makrarang anak corak é anak rajangé, engka topa tu anak mattola seppuriwi."

Makkedani La Baso, "Méllauak Puang ri Datué." "Aga Baso maélo muéllau?"

Mettékni La Baso makkeda, "Taroi uwabbolang riolok atatta I Mari-Masé apak macipikni jongkék é naonroi, apak mpekkek manenni pataranck é sibawa sala susunna. 11

Makkedani Datu Puanna, "Énrékna palé Baso, taroni anakmu macculé."

Makkedekni La Baso Jawa muttamak ri jongkék é mappéangi aléna naléwu.

Mécawani I Masé-Masé makkeda, "Magotu Daéng na dék munok sawung?"

Maddunnu-dunnukni uwaé matanna nakkeda, "Makku tongeng tu Ndik muasengé.

Maélokkak mabolakko riolok nai nappa upajaji kusiwiakku."

Mécawani I Masé-Masé. Makkedani Datu Lolo, "Dokorengak Indok inanré sicujué timpung meneng paréwana bolaé uwinappa nréwek paimeng."

Nasuroni joakana lao pauwangi Pabbicaraé Sulléwatangé makkedaé , teppungengi garék lili pabbanuwa. Maélok i mémrék nabbang Datu Lolo ri alek karajaé.

Nokni sengataé pauwangi Pabbicaraé Sulléwatangé, teppurengi garék pabbanuwa Datu Lolo. Maélok i ménrék mabbang ri alek karajaé. Aga engkani timummu lili pabbanuwaé ri tinrusi ri Pabbicaraé ménré ri salasak é. Purani mappanguju Datu Lolo, nokni na tenang ri anynyarangé.

Rirakkai paué. Aga lettuk i ri alek karajaé makkedani Pabbicaraé, "Tudanno kalakik na lao panré ajué, panré bolaé tangngak i ajué."

Aga engkana aju maraja naita, makkedani, iyana ro makessing Puang ajué sipongé ritebbang. Na pada mallurukna taué mattebbang. Nauni kacapinna uwasé, Cinak-cinak namatebbang ajé sipongé. Iyami ro sipongé aju naengka dua ratu alliri ajajinna.

Nakkedana pabbicaraé, Sulléwatangé, "Pada sorokno kalakik mutudang, mupada lao manré. Purapi manré mulao poloi ajué ritu." Aga pada purani manré, maddeppungeng manenni ri olona Datué. Nakkedana Datu Lolo, "Sapparassawak pakkawaru, Pabbicara, barak ajak usilladek mabbola."

Makkedani Pabbicaraé, "Magi naengka ada makkuannu tu Anak, Iyappa mpawak i."

Makkedasi Datu Lolo, "Sabakna uwakkeda makkua Petta, maélossi Datué pabbainéka. Anakna Datué ri Madina napoji Datué makkunraié. Tennaé ro indok uwissengi indokna ambok na anakmu I Masé-Masé, narekko masséajing mua, dékna umaélo mabbaine."

Makkedani Pabbicaraé, "Iya uwaseng madécéng Anak, taroni rigérék djümmu 'rasanrai ajué. Iya manuk putemu taroni rigérék ri asekmu barak mucemméi daraé nainappa lari Sulléwatangé muttamak ri salasak é napauwangi Datué makeda, Naélorengik Pabbicaraé menrék mitai anakku. Nageppai aju anakku La Baso, temmaka upekna Datué narekko narapik i anakna risanrékmi ri Pabbicaraé."

Ménrékni ri salasak é, engakani Datué tellong nitai mappalari Sulléwatangé. Makkedani Datué makkunrié. "Magi ro naengka Sulléwatangé, barak engkana tau nageppa aju." M

Aga lettukni Sulléwatangé ri olona salasak é, léssokni ri anyaranna na énrék tudang ri olona Datué. Riéwani ada ri Datué, "Magotu Sulléwatang muengka mappalari ?

Mettékni makkeda, "Nasuroak Puang Pabbicaraé, naélorengik ménrék ri alaek karajaé. Temmaka upekna Datué narékko narapik i

151

anakna, risanrék mani Pabbicaraé."

Mangngaruni nakkeda, "Poléni tu, temmaka uaélerinna I MaséMasé, bainé kessinna, tau tenrissengé rumpu apinna, tau tenrissengé apolé-polénna. Maélok mémékkak pasialai anakna Datué ri Madina, naiya napau maéiok é mabbolangi I Masé-Masé. Laoko Indok Baso mupauwangi I Masé-Masé na énrék mitai lakkainna. Narékko matéi, iya tu mpunoi anakku."

Mustamakni Indokna pauwangi makkedaé, énrékko garék muitai lakkainnu, Anak. Nala upek narékko tuwoi apak nageppai aju, nacémmeni daraé.

Gilinni I Masé-Masé makkedaiwi ina nyumparena anakna paluppuni aga-gaé taénrék ri alek é. Ikona léppang malai aga-agaé talao ri Padoélo."

Purai mappalupung, naura-uraini anakna. Na nok tona Datué ri ulérennc, nok toni I Masé-Masé, tennaludung waju-wajunna na joppa na tikko-tikio matai Datué. Mabuang tokkong mua, tappasulung lari mua. Lettukni Datué, mattrrukni tudang ri seddéna anakna nakkeda. "Muduppanitu, maélok mémengak pabbainéko mumaélossi mabolangi bainé kessiinmu, bainé kanjakmu, bainé centimmu. Iyami muaseng tau kessing, dékna muasengak tomatowa. 11

Rirakiai Paué, engka toni I Masé-Masé. Naiya Datué naitanna engka I Musé-Masé, makkeddékní nasalaiwi anakna apak nasengi maélok i leppang / Masé-Masé. Naiya I Masé-Masé mattrrukni massalla. Naiya anakna borané léppanniri seddéna ambokna na lao lété-lété ri ajué. Iya I Masé-Masé nappéanni aléna ri wakkangenna ina nyumparena anakna. Mau matannna naola to pusek, na ririwa ajéna tassiwalinna ri ina nyumparena rialaingeng dorina. Maddara matasak manenni ajéna, na terrina nakkeda, "Poléni pangkaukenna ambokku, pettu perrukna La Melle Citta nabbéangak kutappalia teppa ri wanuanana taué. Uwéngkalinga manneni tekkuengkalingaé, engka manenni manguk temmatunué. Nalanak pabbissa timu Datu Jawa."

Makkedani Datué, "Magi Indo Baso nalao massala I Masé-Masé tenna lay masigak ri seddéna lakkainna. Dék laing mpunoi anakku, iyami."

Ripauwanni adanna I Masé-Masé makkedaé, poléni pangkaukenna

ambokku nabbéangak kutappali teppa ri wanuanna tauwé kuita manenni tekkuitaé, uwéngkalinga manenni tekkuengkalingaé, nalanak abbiasang timu Datué ri Jawa. Dék masala napauwangi. Laoni pauwangi makkedaé, "Laoko garék muitai daémmu naseng Datué."

Na dék naették I Masé-Masé. Naiya anakna makkunraié sikumua sipacculéna maranak burané nateppa jojong lusu-lusu. Na sisulléna pattaranak é lao mepak i napaléci, na dék namaélok mammekko. Naturungini bara renni pusek. Makkedani Puang Kino, "O Anak, alému motok pamekkok i eppoku."

Na otokna I Masé-Masé nassimpolong. Nalani anakna naépak i arang nakkélongeng makkeda, "Wati-wati tongekko Maddusila muwatingi Datu Puammu, uwatingi toi Datu Puakku ri Tana Ugi. Belé-bellémi rimakkedanna, tunruko singkeruang Ugi riabbéang ri tomatowammu. Narékko engka totomu upekmu mutteppa ri Jawa. Engka mua tu pada makkunraikku Datu ri Jawa, inaurému I Mallasuna asenna. Bellé-bellémi palé, deksa gaga padamakkunrainna ritellak é I Mallasuna nasenggekkak engka.

Naéngkalingani Datué orowané makkelong I Masé-Masé. Natabbakkana arona nakkeda," Aga ro napoélong I Masé-Masé, Indo Baso?" Nakkedana, "Anakna Puang nakkélongeng." Naiya Datué orowané naengkalinga madécéngi élonna I Masé

Masé.

Purai kua, makkedani Datu orowané ri bainéna, "Barak anaurému tongeng sa ro Dauk, magi naissengi aseng rialému. Nasabak dék tau missengi asemmu kumaié,

sangadinna aléku bawang missengi asemmu. Makkedani Datu Makkunraié, "Aga gunanna na padamakkunraikku nabbéangi anakna." I!

Naterrisi paimeng anakna orowané, nakkélongessi nakkeda, "Watiwati tongengi Makkarodda muatingi Datu Puammu, uwatingi toi Datu Puakku ri tona Ugi. La mellek perru la mellek cita la bellé-bellé ri makkedanna, tunruko singkeruang Ugi riabbéang. Narékko engka upekmu mutteppa ri Jawa, engka mua tu inaurému Datu ri Jawa, I Mallasuna asenna. Bellé-bellémi palé nasengengak engka padamakkunraina na dék . gaga."

Aga naéngkalingani Datu makkunraié na kkeda ri laleng atinna,

153

154

"Barak anuréku tongeng, Bauk, magi naissengi asekku." Makkedani Datu orowanéwé, "Dénrémémeppa Bauk nauakkedaikik na dék muatepperiwi adakku." Nakkeda nawa-nawana Datu makkunraié, "Ininnawa, tennaissengi asekku narékko tania indokna pasengi, dék itanna naisseng asekku pajannengi tomatowanna pauwangi, Dék to naissengi wanuakku tenna ménéngé tania tomatowanna pauwangi. Engka mémé mutoi addupanna polé ri paréwa ulawenna. Nigana tau bawang punnai paréwa makkua ro paréwana ulaweng tasak meneng, sangadinna iyakmi mappadamakkunrai. Tau sugi tettau sugi dék tau punnai paréwa ulaweng tasak makkua ro, sangadinna iyakmi mappada makkunrai. Tabbakkak mémengi aroka mitai paréwana, Naé, mau céddék teppekku, dék to, Upahangi anu nainrenginreng sia. Naé, ripikkiriksi makkadaé, aga sabakna naiya pappasitinajai papaké makkui wija-wijanna narékko tessibatik i apak paké riabusungeng

Purai kua nassurona Datué makkunraié tampaiwi. Nalaona indokna tampaiwi I Masé-Masé. Na wékka tellu makkuling ripauwang na dék naetté] Masé-Masé.

"Magi Indok Baso na dék nakkeddék?"

Makkedani torisuroé, "O Puang, ekka tellu upakulingna téya metté."

Makkedasi Datu makkunraié, "Nréwekko paimeng mutampaingak!" Na laona Indok Baso tampaiwi I Masé-Masé. Napauwangi

makkeda, "Parajaiang laloi addampeng garék Datué Anak mulao."

Mettékni I - i garék atammu I Masé-Masé. Dék garék batik-batikna tau tenrissengé rumpu apinna apolé polénna laori olona Datué. Nénékpa garek pitu lapik é, dék naengka naita Datu mangkauk."

MaséMasé makkeda, "Makkedako Indo, matauk masirik

Mettékni Puang Kino makkeda, "Addampekko Anak mulao ri Datué."

Makkedasi Datué makkunraié, "Magi na dék, Puang Kino?" Makkedani Puang Kino ri olona Datué, "Massimangi Puang atanna

Datué apak tau tenriasseng rumpu apinna, tau tenrisseng apolé-polénna. Nénénapa pitu lapik é dék naengka naita Datu."

Makkedani Datué orowané, "Muduppani tu Bauk, nakennani botto ulummu.

Sining upauwang memekko makkadaé ajak musining tuthuriwi tauwé apak anakmu muto maélok ri iya."

Mettékni Datué makkeda, "Talao Bauk ri I Masé-Masé. Ripattongengi bacabacana I Masé-Masé apak tabbolok rioloi uni-unimmu lao ri I Masé-Masé.

Makkuni tu sabakna iyak uwammeppo, dék bacabacakku."

Purai kua, na sirénréng jarina na lao tudang ri olona I Masé-Masé nakkeda, "Niga tongeng mupoidok, Bessé? Parajaiang laloak addampeng, ajak muparibabuai ada-adakku Anak, addampekko Anak, tekkuissekko Anak, malingak Anak."

Na wékka tellu makkutana na dék naribali. Makkedani Datu orowané, "Iyak mupaung Besse, apak maga mupa raja-rajammu Anak na dék naengka muéngkalingai paukku majak madécéng."

Mettékni 1 Masé-Masé makkeda, "Mataukkak mabusung ri Dik Puang. Sitongeng-tongenna Datué ri Tana Ugi poanakkak.

Naiya Datué makkunraié dékna naissengengni aléna. Nakkedanni anauréna, "Parajaiangak addampeng Anak" narokongini anauréna nakkeda, "Addampekko Anak, apak atepaissengekku ri iko Anak. Iko muto tu dorakaiwi alému apak muisseng mukka palé na dék muappaddissengeni alému. Mau daému temmupaissengeng to siagaé ittana siluserekko."

Mettékni Datu orowané makkeda, "Dék nasala anaurému, iko Bauk sala apak dék naengka mutanaiwi, tuli caikmi mengkaiko, dék mujampai paunna lakkaina. Alangak Indok Baso uwaé ri mangkok é ujappingengi uwaé anakmu." 1

Najapna nakkeda, "Laoko Bessé mupatettingiwi sarekna psikna mujulu mataingengi rupanna daému."

Na dék naették 1 Masé-Masé apak sining naingeranginna adaadanna Datu makkunraié. Na wekka tellu mani makkeda inappani metté I Masé-Masé makkeda, "Indokkuna Puang tasuro."

Mettékni Datu orowané makkeda, "Ikona Bessé Anak. Cinampek mua tu Anak mupatettik muwéréngi indokmu nasapuiangi aléna." Milekni matanna La Baso Jawa nakkedana datu Puanna, "Kuru sumangekmu Baso, otokno mai Baso."

Samanna masennék alek é nataro cawa. Makkedani La Baso, "Dék méméng sa nageppakak aju. Maélok mememmak samissengi anrikku I

11

1

155

156

Masé-Masé apak dék sa umaélok mabba winé na maéloksi Datué pabbawinékkak."

Motokni La Baso na Lao tudang ri séddéna bainéna. Nakkedana Datu Lolo, "Addampengekkak Ndik, udodongino Ndik joppa. Inappaka sappa pakkawaru Ndik apak maélok mémemmak Ndik missengi rahasiammu, inammu Ndik. Maga mupa Ndik raja-rajammu utanaiko mutéya pau na dapi jajiangik anak na dék mumaélok pau."

Makkedani Datu makkunraié, "Dékna tu upabbainéko Baso apak bainému méméng, séajimmu méméng Baso, répokmu méméng Baso."

Mettékni 1 Masé-Masé makkeda, "Pabbainénisa ambokna La Makkarodda barak napai engka anak mattolana, eppo mattolana. Apak iya anakku ri pariponcimmi ro. Aga tokki idik é, tau polé-polémik tau tenrissengé rumpu apinna."

Makkedani Datu Makkunraié, "Parajaingak addampeng Anak, ajakna muparibabuai, ajakna musining rampéi, alupaini Anak.

1 Mettékní I Masé-Masé makkeda, "Pabbawinéni anakmu Puang." Mettékní La Baso makkeda, Addampekkó Ndik, ajakna musining rampéi pau-paunna Datué. Iyakna Ndik muita."

Mettéksi I Masé-Masé makkeda, "O Daéng, tunru-tunruiwi kasiwiamu ri Datué. Taroni mattrukkak ri Padaélo, dék tona umaélo léppang ri jongkék é. Daékkupa Datué ri Padaélo usuro tiwikkak lao ri Tana Ugi. Acilakang saró menkaikak narékkó mabacci terruk i Datué ri Tana Ugi ri iyak."

Mekkedani Datué ri Tana Jawa mallaibiné, "O Anakku i Singkeruang Ugi, tauttamakna Anak ri salasak é na iko dua massapo siseng mappunnaiwi Tana Jawa. Na iko tona naénréki tau égaé nakasiwiangi atammi to-Jawaé."

Makkeddékní I Masé-Masé na ddunnuk-dunnuk uwaé matanna maccolo-cokolok nok ri arona tasséngék-taséngék mengerangiwi totona, naéngerangiwi riabbéanna ri ambokna maélok riuno. Allataala maddampeng ri atanna na dék najaji riuno ri ambokna na polé siduppa toto makkuaé ro ritutturi ri Datué ri Jawa.

"Addampangengi Ndik munyamengiwi nyawamu Ndik. Totomu na totoku téyai tessiduppa, sabbarakko Ndik makkutosi tototta Ndik. Addampenno mai Ndik, apak dék upadduangekko nawa-nawa Ndik.

Pappojikku Ndik pojikik, takkala toni silélé canik é uwaewé, tapasabbarakni Ndik atitta, ikona tu Ndik uwala mata esso. Tabbulukko Ndik sabbarak, passokkukni Ndik pammasému, mulattuangi lomolomomu Ndik ri iyak."

Na dék naengka maették (Masé-Masé. Makkedani La Baso." Tassurona Puang malai uléreéngé."

Makkedani Datué, "Laoko kalakik mualangngi ulérenge Puamu apak maélokoni nréwek.

Rirakkai pauwé, lettukni torisuroé ri salasak é. Naiya I Bessé Jawa engka mémenni ri tellongengé tajengngiwi Datu Puanna. Naiya torisuroé ménrékni lapuwangi I Bessé makkedaé, "Nasuroak Datué mellaungengi ulérenge daémmu, anakna padamakkunraiina Datué, Pueng."

Makkedani I Bessé, "Repokna mémeng mua tu palé daékku napobainé."

Naiya I Bessé nasuroni lao ulérenge. Naiya torisuroé natiwikni ulérenge muttamak ri alek é. Makkedani Datué, "Tauttamakna Anak ri wanuwaé. Iya salasak é iko tona massappo siseng punnaiwi,:

Nalaona Datué tonang ri ulérenna, nappa nampaék eppona nariwai eppona makkunraié, I Maddusila asenna. Naiya Datué orowané nariwa toni eppona orowané riasengé La Makkarodda. Naiya Datu lolo lao toni tonang ri ulérenna dua mallaibiné. Na tabbakkakna turung rupanna La Baso maccaya napakkua rio tunruk na manné I Sengkeruang Ugi lao ri salasak é. Naiya Datu makkunraié ri Jawa dua mallaibiné dékna napaja marennu atinna mitai eppona makessing maneng turung rupanna dék caccana. Maciddik mani rita lalek é teppa ri ulikna.

Rirakkai pauwé. Naiya lettukna ri olona salasak é mobbikni Datué orowané, naobbik i I Bessé makkeda, "Engkani maié daému ia dua."

Na laona I Bessé tettong ri babangé. Ménrékni sappo sisenna na laona rénréngi nakkatenningi jarinna sappo sisenna, na cukuk I Bessé na congak I Masé-Masé na siduppa matana sappo sisenna lao tudang. Makkedani I Bessé, "É anrikku kasi, maga-maga mupa raja-rajamu Ndik muengka ina pakik sita."

Makkedani I Masé-Masé, "Makku tosi totoku nabbéangak ambokku uéngka teppa kumaié."

Makkedani Datué mallabiné, "Magi Bessé na takkok mabbéakko

157

ambokmi?"

1 Makkedani I Masé-Masé, "Inappakak garék Puang monro céro naseng puakku na lao sompe Datu Puakku orowané. Na tellu taungi nainappa uréwek."

Rirakkai paué, makkedani I Masé-Masé, "Uttamakko kalakik mualangak lépoku, engka mui tu ri saliwenna bocok é."

Mustamakni, na dék gaga naita lépo ri saliwenna bocok é. Muttamakni napauangi.

Makkedani I Masé-Masé, "Engka mui tu utanréang." Muttamaksi paimeng, dék si gaga lepo naita. Petti mani naita lollong gonciong.

Makkedani I Masé-Masé, "Dék gaga pettikku?"

Makkeddékní I Masé-Masé muttamak ri jongkék é sibawa lakkainna. Naitani pettié, makkedani, "Lépoku kapang mantaji petti."

M Gillinni La Baso Jawa, matajang manengi naita, pura maneng napaluppung caré-caréna anakna. Makkedani Datu Lolo, "Maélo tongeng mano palé Ndik meddé napura maneng mupaluppung carécaréna anatta.

Makedani I Masé-Masé, Muassengi palé uwajjami Daéng? Tennaé dék uwéngerangi pattungka-tungkamu ri iyak sibawa indotta, dék mémenna uleppang.

Dék to uwacinnaiwi wanuwammu, tenripudani waramparainmu.

Aga nréwekni ri saliweng, nassuro makkakni pettianna massuk ri saliweng. Lettuk i ri saliweng, situdangenni mallaibiné. Na patudanni pettinna. Sisullé taué timpak i

na dék wedding tattimpak. Makkedani Pabbicaraé, iyak tosi timpak i, na dek nawedding tattimpak. Sisulléni taué lao timpak i na dék nawedding tattimpak. Mallurukni Datu Lolo gongcingi, dék musi na tattimpak.

Makkedani I Masé-Masé, "Wéréngak Indok na iyak timpak i." Makkedani La Baso Jawa, "Iya kénnéng na idik dék na riullé timpak i, oncoppi idik tu."

Nalaona | Masé-Masé nagoncingi na tattimpakana pettinna. Mabbarani ulawengé, mécawani taué. marruka manenni. Makkedani La Baso, "Iko mémeng tu natajeng timpak i." 1

Malluruni Datué mallaibiné, malluru toni Pabbicara é. Sinninna tau maégaé makkeddu-keddu manenni mitai ulawengé, maéga parewa anakna, paréwa makkunrai. Siakkedani La Baso Puang Kino, "Pégi mutaro na dék naengka narita.?"

Makkedani 1 Masé-Masé, "Iya mupa napaléppakku padangkangé ri awana aju araé usuroi tarongekngak ri seppikna batué. Ibbajang mani jaji eppomu unok malai."

Makkedani La Baso, "Muajjami palé Ndik kasi-asié mula engkammu."

Makkedani I Masé-Masé, "Purani iu uwala aloloremму pura mani usessa paja mani bau, orowanéna upaja sessak i."

Makkedani La Baso, "Addampengengak Ndik puramu uwéréng allolorekku."

Rirakkai paué. Lettukni Sulléwatangé, "Assuroko Puang Matowa paddeppungengi anak-anakmu patappulo.

11 Makkedani Matowa Ammessangeng, "Uwasengi Puang anak cérak emmi, anak rajéngé naénréki ina nyumpareng pattaranak, na dék naénré tiammesangengé.

Makkedani Sulléwatangé, "Pégapa maseng anak mattola, pégato muaseng anak pada? Na Pada makkunraiwi Datué ri Jawa na Datué ri Tana Ugi. Datué Irong napuambok 1 Masé-Masé. Polopa pak polo pannik, langitta geppakki."

Rirakkai paué, engka menenni maddeppungeng ina nyumparangé pattaranak é, makkedani, "Taro ri oloi barisik é seppulo, siku to ri murni muapauni manengi gauk datué."

Na joppana pattumanningé pattaranak é ritinrosi ri Sulléwatangé na seppik i barisik.

Rirakkai paué, lettuk i ri Jawa napasurenni cicing anakna I Masé-Masé tasseddinna, na wéréng toni cicing ina nyumparena. Nacaukni Datué ri Jawa. Makkedani Datué, "Pékkuni Bessé Anak naengka ulaweng mémmanakmu?"

Makkedani 1 Singkeruang Ugi, "Datu Puakku mpéréngak Puang. Makkedai, narékko matéi na alai pawalu, tuwoi napakéi."

Lélési paué, Engkani ménré Sulléwatangé, pada engka maneng toni ina nyumparangé pattaranak é. Makkedani Datué, Engka ro Bessé ina nyumpareng uwassuro tiwirekko tanra rennukku ri iko, Anak, Inappa tokkik uwissekkik, Anak. Na dék naetté I Masé-Masé mallaibiné.

Siarékni ittana polena ri alek é, nokni sengataé ri salasak é. Na situjuangi engkanna polé ri Tana Ugi siduppa polé ri Tana Jawa. Nakkutanana poléwé ri Jawa, makkeda, polé pégakik tu wanua?" Makkedani, "Maéga wanuwa upeléi déppa pada-padangi ri Tana

Ugi. Dék na ritawari balu-baluk é, marowak duppaé."

Makkedani padangkang poléwé ri Jawa, "Aga napogauk na marowak makkua duppaé."

Makkedani padangkang poléwé ri Tana Ugi, "Anakna Datutué ri Tana Ugi mabbawiné ri Tomporeng Tikka."

Paja mani mappau ménrék toni sengataé ri bolaé. Na macaikna puang Kino, makkedani, "Magi muonro ri salok é?"

Makkedani, "Uwékalingai padangkang poléwé ri Jawa sibawa poléwé ti Tana Ugi. Makkedai padangkang poléwé ri Tana Jawa, polé pégakik wanua? Mettékni padangkang poléwé ri Tana Ugi mekkeda, Maéga wanua upoléi, dék pada-padangi tana Ugi. Dék naritawari baluknaluk é. Makkedani padangkang polé ri Tana Jawa, aga napogauk nataro duppa Datué ri Tana Ugi? Makkedani, anakna Datué ri Tana Ugi napabbaing ri Tomporeng Tikka, ri Tomporeng Esso."

Naéngkalingani I Masé-Masé paunna ananak é. Nipauang manenni ri pammuianna lettu ri cappukna. Naiya I Masé-Masé sékumua riabbicaranna nariwai anakna na dunnuk-dunnuk uwaé matanna mengkalingai karébanna anak buranéna. Laoni liwu natukkuk i ulunna ajéna, méngkalingai Datu Puanna. Aga engkani Datu Lolo polé sawung naitani bainéna tukkuk i ulunna ajéna. Matteredukni liwu ri seddéna bainéna nakkeda, "Magisiko tu Ndik inappammu uwita tukkuk i ulummu ajému. Agasi tennapunyameng nyawamu, kuarega ri Datué kuarega ri iyak, kuareza ri anak-anak é. Pauwangak mai Ndik!"

Makkedani. "Dék gaga Daéng upuessé-essé babua. Iyami paterrikak, ana-anak é polé ri salok é na situjuangi natakkappona padangkangé polé ri Tana Ugi polé ri Tana Jawa. Makkutanani makkeda, péga wanua mupoléi? Makkedana, maéga

wanua upoléi, dék pada-padangi ri Tana Ugi apak dék naritawari baluk-baluk é. Taroï duppa Datué ri Tana Ugi, engka anakna napabbainé ri Tomporeng Tikka. Iyana ro paterrikak, muddanikak ri Datu Puakku. Narékko engka Puang paressé babuamu ri iyak, tiwikkak Daéng lao ri Tana Ugi barak engka mupi urapi. 11

Makkedani Datu Lolo, "Ajak Ndik naengka ada makkuammu tu. Mau baja mumaélo lao utiwik tokkik."

Makkedani I Masé-Masé, "Kaminang ittana angka tellu mpennié." Nakkedana La Baso, "Talaona Ndik tasitangi Datué."

Makkeddékní nasitinrok mallaibiné na lao ri olona Datué."

Makkedani Datué, "Mago tu Bessé, inappammu uwita sitinrok daémmu?"

Mettékni Datu Lolo makkeda, "Maélok i massimang anrikku Puang. Macinnai nrék joppa-joppa ri Tana Ugi, Puang, Muddaniwi ri Datu Puanna.

Makedani Datué makkunraié, "Uppammu Bessé muélok joppa?" Makkedani, "Iya Puang unawa-nawaé tellu mpennipi utonang ri lopié."

Makkedani Datué, Magi namasékék wéggang Bessé. na déppa nasaniasa dokok inanrému?"

Makkedani I Masé-Masé, "Nakko engka mua Puang sitinaja rianré ri lalengé.'

Rirakkai paué, massimani. Naiya Datué nassuro mobbik i Jennangé naébburengi doko inanré I Masé-Masé mallaibiné nasabak tellu mpenni mani na nok tonang ri lopié.

Rirakkai paué, maélokni sompek. Saniasani dokok inanréna. mallise rantanni.

Mekkedani Datué mallaibiné. "Maélok toi mutiwi eppoku iya dua Bessé?"

"Apak dék umaélok passara-sarangi. Tennapodo iyakna massarasarang maranak borané."

Makkedani Datué orowané, "Ajak mua mumaitta Bessé ri laommu muréwek massittak mai, apak muddanika matuk ri iko sibawa ri eppoku." Makkedasi I Bessé, "Ajak Ndik mumaitta muréwek mai."

Makkedani 1 Masé-Masé, "Sangadinna Daéng sining mabacciwi Datu Puatta borang, ni dékto tu umaitta uréwe."

Aga malalenni wenné pada sorokni léwu. Pappai bajaé riarakkasenni inanré. Sisamanni manré mareppo maranak mamménéttu. Naiya Datué pada nariwani eppona tasséddinna. Puarai manré Datué mappangujuni Datu Lolo mallaibi enrengé tau maégaé lao ri Tana Ugi. Ripanokni agagaé ri lopié. Bukné inanré pura maneng toni. Mappangujumanenni ina nyumparengé.

Makkedani Datu Lolo, "Madécénni Ndik pada nok ana-anak é tonang ri lopié. Iya mua anakarungé sitinrokpik."

Makkedani I Mappanguju toni Datué nok matek matai eppona. Nokni Datué makkedani I Bessé Jawa, "Pada salamak manekkekik."

Masé-Masé, "Élo-élokmu Daéng."

Makkedani La Baso Jawa, "Ada wali Ndik." na nok tona ri lopié. Makkedani Datué ri Jawa, "Ajak monro. Bessé." Makkedani La Baso, "Naéllau tulung Datué, ajak na engka magugu tollao tommonro."

Makkedani Datué, "Ajak monro Bessé."

IT Mettékní La Baso Jawa makkeda, "Naéllau tulung Datué Puang." Makkedasi Datué, "Laono Baso, ajak natabbuttuk lopimmu mulettu, musalamak lettu ri Tana

Ugi. Assellengengak mulettu ri Datu Puammu. Makkedani I Masé-Masé,
"Salamak Puang."

Purai, massongkanni nassuk ri saliweng na wakkasanni sompekna na sompek
manu-manuk lao. Paja mani naita sompekna anakna na réwek Datué ri bolana. Na
tudang takkajennek manennek méngerangiwi anakna. Ménrékni natudang
mengerangiwi eppona.

Makkedani Datue borané, "Dék tongeng gauk tassiwalek. Iya mémeng natu Bauk
upauwakko makkedaé, emmaingakko, muasengi tau bawang I Masé-Masé. Iya
mubaliangak makkedaé, élokku."

Siarékni ittana lari lopié na tangnga benni nalatturi libukenge na oloni Tana Ugi.
Makkedani Datu Lolo, "Paoniwi Kalakik mariangé." manenni tau maégaé ri
laleng mpanuwa.

Maréngkalinga Makke dani Datué, "É Datu, engkasi ro Datu maélo muttamak ri
wanuwaé. Arung polé péga ngaré siro."

Pappani bajaé, soréni ri turungge. Engka memenni sengataé mattinroseng. Ri
soréna lopié, naitani. Na énrékna pauwangi Datué ri Tana Ugi. Inappanna engka
arung muttamak maéga lopi, maéga makkunrai, maéga ana-anak tomatowa. Aga
purai napakkanré toddokna lopinna to-Jawaé muttamakni passawungé. Makkedani
Datu Lolo ri bainéna, "Maéloknak Ndik ménrék sawung. 11

Makkedani I Masé-Masé, "Paénrék toi Daéng anakmu.' Makkedani Datu Lolo.
"Épak i mai anrimmu kalakik!"

Naiya pattaranak é menrén maneng toni. Mabéla mupi na risarukenna laleng
muttamak. Aléna La Baso Tana Ugi lao,

M "Laokik Daéng tatudang," Tudanni La Baso naitani anakna La Baso Tana Ugi sipacculé massappo siseng na pada narulu pattaranak. Purai kua engkani Pabbicaraé léppang ri olona lopié. Na itani I MaséMasé ririwa ri ina nyumparengé. Monroni tettong tangnga-tangngak i. Engka tosi anakna nasilaongeng Pabbicaraé, Léppani Pabbicaraé nakkeda, "Niga ananak iya tu.'

Makkedani indokna, "Anakna Puang puakku Datu Lolo." Nampaék mutoni na épak i.

Mettékni I Masé-Masé makkeda, "Anakna tu Petta ina acilakangé." Muttamakni Pabbicaraé naraoi nakkeda, "Tuwo muannékko, Anak, tau matémme tessita Anak."

Makkedani 1 Masé-Masé, "Iyana ro Petta naitaé élongé, sirik pégano kutaro, peddi pégana kupallinrung kumasalé lolang." Makkedani Pabbicaraé, Makku tongeng tu mussengé Anak."

Makkedasi 1 Masé-Masé, "Aterruko Petta ri salasak é mulao mubicik i Datu Puaku makkunaraié.Akkedako, engkai ina acilakangé soré ri turungenna Datué. Taparajiangi addampeng, naélorekkik nok tasitangi ri turungenge apak dék amma nasau uddaninna ri Idik na risurosi meddék ri Datué."

Purai kua nassurona Datué makkunraié makkarengi kanréjawa nok lopinna. Naiya I Masé-Masé nassuro tona duppaiwi pettana Pabbicaraé manré kanréjawa. "Ajakna Anak uwanré béppa uwénré masittak pauwangi Datué."

Ménrékni Pabbicaraé ri salasak é materru lao ri olona Datué makkunraié. Makkedani, "Tuwo muannengi anakku 1 Singkeruang Ugi, inappai engka apak

muddani sennak i ri Idik. Naélorengik nok sitangi apak métauk i ménré sitakkik, dék amma nasau uddanina ri Idik na risurosi meddék ri Datué orowane."

Marennuni Datué makkunraié, na obbikni ina nyumparena 1 Masé-Masé nakkeda, "Laoko mai kalakik tanok ri salok é."

Na nokni Datué sitinrok Pabbicaraé tennasulléi lipakna wajunna na nok mabbowong. Métauk i rita ri Datué orowané. Lettukni ri salok é na léccénna lao ri lopinna anakna nakkeda, "Pégano Bessé?"

Makkedani, "Tégi Datu polé na teppa engka ananak makkaddao ri ellommu?"

Baso niéllai anakmu anrimmu I Bessé."

Nakkeda, "Nalani Datué La Baso Puang."

Mettékni I Masé-Masé makkeda, "Engka mui mai ina acilakangé Puang."

Na larina Datué muttamak ri bocok é na raoi anakna naterri nakkeda, "Kuru sumangekmu Anak, tania ina caccako, ambokmumi tu caccako."

Nakkerini Datu Puanna kanréjawa nakkeda Datué ritu, "Samanna Bessé engkai ambokmu sappakkak." Nalani eppona naépak i ménrék ri salasak é. Matteredukni muttamak na paléssok i eppona na lao malangi dongi ulaweng bekku ulaweng, cépa ulaweng. Nacculéna eppona na marennunna mitai acculé-culengé. Sipacculéni pattaranak é. Engkani Datué orowané mattereduk ménrék léwu.

Makkedani Datué, "Ita-itaiwi anriwu Kalakik massuk ammai ri saliweng.

"Makkedani Datué makkunraié, "Mago tu muatteruk léwu?" Makkedani, "Niga ré ananak barané Bauk? Tassipettupettu perruku mitai, samanna maélo lao nyawaku mitai."

Makkedani Datué ri Tana Ugi. "Niga ngaréga tu anak-anak." Temmaittai, engkani lari eppona.

Naiya Datué makkunraié mékkek mamatani engkana eppona. Tokkonni Datué orowané nakkeda, "Niga ro ananak iya ro Datu." Na wékka tellu makkutana lakkainna inappa mabbali makkeda,

"Anakna kasi ina acilakangé, ina acilakang musi tu muitaé."

Makkedani, "Ajak mupasingerika Datu." Larini lao ri olona La anrimmu?'

Baso Jawa makkeda, "Énrékkik ri bolaé Anak. Pegani Makkedani La Baso Jawa, "Engka mupi Puang ri lopié. Makkedani, "Pégano Bessé?"

Mettékni makkeda, "Engka mui Puang ina acilakangé. Larini muttamak naraoni anakna nakkeda, "Addampengengak, takkalupawak Anak, Wéréngak mai eppoku Bessé." Makkedani I Singkeruang Ugi, "Keru sumangekna Datué Puang, maélokna muanné Datué tempaiwi ina acilakangé." Na larina ménré ri olona La Baso Tana Jawa na kedana, "Polénak

Naiya Datué nala muni eppona naépak i napaénrék ri salasak é. Maccoék maneng toni pattaranak é orowané makkunrai. Na patieriukni tudang eppona ri jajarenna nalangi acculé-culéng gasing pulaweng, logo ulaweng nacculéculéwi. Marennuni sipacculéng maranak dara, kuani torisérok é cani turung rupanna Datué mallaibiné.

Rirakkai paué, sorokna passaungé nokni La Baso Jawa ri lopi é na terru muttamak ri bocok é nakkeda, "Pégi palé Ndik anakta makkunraié?"

Makkedani bainéna, "Engkai Datué makkunraié malai eppona na paénrék i ri salasak é."

Makkedani Datu Lolo, "Iya mémenna Ndik uwakkeda, dék ammana sisseng naiya wékka dua anakna Datué ri Jawa anakna Datué ri Tana Ugi."

Uwaseng upauwakko Daéng. "Tennapadai. Aga mulao mabbawiné munitasai. Dék méméng garé Puang muséngkaruangi ménrék é ri salasak é."

Nassurona Datué borané tampaiwi. Makkedani Datué, "Bajapi na risuro mobbi Pabbicaraé pakkenni kaju-kajué sininna lili pabbanuwaé na pada nok duppaiwi.

Aléku to monro

tudang tajengi anrimmu." Mécwani La Baso Tana Ugi nakkeda, "Idik mémenna to Puang natujeng anrikku."

Naiya Datué makkunraié nasuroni jennangé mébbu béppa napasaniasanggi pattowanana tau Jawaé. Dék namatinro matanna taué na matajang. Na tépu maneng tona pattowanana na matajang.

Rirakkai paué, engakani tomaégaé. Naitani Datu Lolo engka Datué orowané na kkeda ri bainéna, "Tellomo-lomo Ndik abusungengé apak aléna Datué nok duppaikik Ndik."

Makkedani I Masé-Masé, "Aléna méméng sa Datué utajeng Daéng apak purakak nabbéang."

Mécwani Datu Lolo. Engkani Datué. Nokni La Baso duppaiwi Datué. Léccénni ri lopié. Engka toni I Masé-Masé tajengi Datu Puanna. Tudanni Datué ri seddéna anakna nakkeda, "Énréknó Anak ri salasak é, iko mani maranak borané punnaiwi Tana Ugi, tania Anak adakku tongeng."

Makkedani I Singkeruang Ugi, "Méné tania aléna Datué nok

166

malakak, dék umélo ménrék ri salasak é. Maélokkak nréwek lao ri Jawa paimeng. Makkedani Datué, "Iya mua Bessé na aléku nok duppaiko Anak." Naiya / Singkeruang Ugi mappangujuni maélo ménré ri salasak é. Pennoni tau salasak é, engka toni bainéna Pabbicaraé sibawa anakna napobainé La Baso Tana Ugi. Makkedani Datué ri anakna Pabbicaraé, "Laoko muzudang Besé muduppaiwi anrimmu risapanaé sibawa anakarungé."

Engkani Datué lao duppaiwi anakna. Engka mémenni anakna Pabbicaraé rénréngi anrinna ménré ri lammingé. Terri makkeda Datué, "Kuru sumangekmu Bessé nréwekmu muanné ri bola tudangemmu."

Terri toni / Singkeruang Ugi makkeda, "Tenna matékak Puang ri laokku dék tona uréwek Puang."

Engka toni Datué orowané sitinrok La Baso Tana Ugi. Nakkatennini jurina ipakna na lao tudang. Naiya I Masé-Masé situdangengi anakna Pabbicaraé. Engkani anakarungé maderiwi ri olona ladangé. Engka memeng toni anakarungé polé ri Tana Jawa orowané makkunrai.

Temmaittai, sama rapekni tudanna taué. Teppani kanréjawaé. Sianréng tadduani anakna Pabbicaraé. Naiya La Baso Jawa sianrénni La Baso Tana Ugi. Naiya La Makkarodda sianrénni anakna La Baso Tana Ugi. Naiya Datué marennuni mitai eppona siammasé-maséi manré kanréjawa. Aga purai manré béppa riakkasi inanré. Sianréng taddua manenni taué. Makkedai Datué, "Pada masé-maséi manré kalakik, mamata aré manasu aré winru teppadapina totana Ugie." ri Jawa makkeda, "Aja naengka ada makuM

Mettékni Pabbicaraé anna Datué, bolana mua Puang napoléi."

Na pada mallaku-lakuna manré tau maégaé. Aga purai manré Datué orowané maranak, naiya Datué makkunraié nautanaini anakna bungek lettukna ri Jawa.

Makkedani I Singkeruang Ugi, "Dék naengka Puang naéwakak ada Datué ri Jawa, Maélok i pakawingi daékku. Macaik uengkalinga saddanna pada makkunraimmu Puang. Inappai tellu mpuleng naéwaku ada usompe lao kumaié." 1

Ripalélési paué. Siarék i wennina engkana anakna Datué mallaibiné, makkedani, "Suroko Siulléwang mobbik i lili pabbanuwaé pada ménré mappakeru sumangé ri Puammu."

Pappani bajaé risuroni parennungé lao mangobbi makkeda, "Engkalinga manekko iko lili pabbanuwaÉ ri Tana Ugi Irong, énré manekko mupakeru sumangek i Datu Lolo." Rirupai engkaé, risappak i dék é. Na pada nréwekna pappasak é ri bolana mappanguju. Na engka manenna polé anakarungé, tau décéng tettau décéng pada engkani polé maddeppungeng. Marra lalangé nappakua tau égana manguju ménré ri salasak é. Naiya anak rungé engkana solo taddua na lipa. Naiya pabbanuaé tasseddinna lipa. Sininna pabbanuaé engka manenni polé pada tiwi pappakeru sumange. Nallapokni lipak é pada bulu, berre makkarung-karung, itello mabbaka-bakangeng, manuk, tenripuadani buabuaé sakke rupa.

Pappai bajaé makkedani Pabbicaraé enrengé Sullewatangé, "Palaloi riolo anakarungé kuwaé topa bainena, pakkatenni kaju-kajué. Pabbanuwaé ri munripi."

Pappani bajaé takkappo manenni bainéna, anakna pakkatenni kajukajé, anakarungé. Engka toni 1 Singkeruang Ugi tudang mallibiné, ri lamminna, "Aréngkalinga manekko sininna siajikku kuwaé topa pabbanuwaé. Uobbi

manekno nasabak tanra rennukku ri iko maneng séajikku nennia pabbanuwaé ri Tana Jawa ri Tana Rong mupada polé pakeru sumangek i anakmu naakku to engkanna muannéng nréwé."

Siarék weninna essona temamappettu anakrungé, pabbanuwaé pada tiwi ménré anré-kanréng tasseppulona dua bosarak seddi tau. Makkoni ri Datué Irong mallaibiné, temmakana rennunna, Na iyapa namaélo manré Datué teppa tomani akkana to-Jawaé. Makkeda toni 1 Singkeruang Ugi, "Manrékik Daeng, makkumi tu winru-winruna Ugik-é. Iyapa tu na makkessing aga-agaé narékko anu polé ri Jawa apak pakkakasakna makessing."

Nacabberukna La Baso Jawa makkeda, "Ajakna Ndik mupaéllékéllé."

Makkedani 1 Masé-Masé, "Aga tona gunanna Daéng muasengi alému uéllékéllé."

Aga purani manré béppa labu toni essoé. Ritunuini pellengé, riakkassi inanré. Na purana manré wenni taué, pada sorokni liwu. Pappai bajaé pada nokni Datué mallaibiné. Pada engkani eppona

167

168

macculé sibawa pattaranakna. Marennuni Datué mitai eppona. Makkedani Datué mallaibiné, "Puraniga Bessé mupaléjjaki tana eppoku?" Makkedani / Singkeruang Ugi, "Déppa Puang."

Makkedani Datué ri Tana Ugi mallaibiné, Assuroko palé Bessé duppaiwi Prammu barsitta mua. Siagani ittana dék nakengka usita." Rirakkai paué, makkedani I Singkeruang Ugi, "Madeceng tongeng Puang."

Makkedani Datué, "Madécéng Anak engka mua pappakuru sumangekna. Addatuiwi Datué ri Jawa lipa tasseppulona mallaibine. Sappo sisemmu seppulo to, sininna Bessé maseangékkko innnawa datuiwi lipa tasséddina. Assuro tokko Anak melli kasa abbajung bara engka muwéréngi na engka to naisseng paui Bessé, kuwaé topa taué laingé."

Marennuni / Singkeruang Ugi ripagguru ri Datu Puanna. Naiya La Baso Jawa samanna téya leppang rupanna mitai ampena Datué ri Tana Ugi.

Makkedani La Baso Jawa, "Dék tongeng pada-padanna acilakakku Ndik."

Makkedani / Singkeruang Ugi, "Magi naengka ada makkuatta Daéng?"

Makkedani La Baso Jawa, "Magi ro Ndik na engka ada makkuanna, iyaksi siaseng Tana Jawa na mau ciceng upamik matammu dék to naengka."

Makkedasi I Singkeruang Ugi, "Ajak lalo Daéng muparibabuwai makkué tu, lya tosi isengkerung ilolongenna muanne nasabak mupasissengi Datu puatta uteppa ri wanuwammu. Iko tu Daéng tettallé mellek i parrukna Datué balakak."

Rirakkai paué, makkedani Datué ri Puang Bessé, "Engka massu musuro tampaiwi Datu Puammu."

Makkedani I Singkeruang Ugi, "Engkapi daékku Puang utaiwi." Tenmaittai, engkani La Baso sitinrok massappo siseng polé sawung. Napauanni lakkainna makkeda, "Niga garék Daéng maka risuro lao tampaiwi Datu Puammu naseng Datué?"

Makkedani Datu Lolo, "Pettata mi Pabbicaraé Ndik maka risuro lao."

Makkedani / Singkeruang Ugi, "Idikna Daéng pauwangi Petta Pabbicaraé. Mau teppékkua narékkko idik tosi pauwangi.

Makkeddékni La Baso Jawa lao tudang ri olona petta na Petta Pabbicaraé. Makkedani La Baso Jawa, "Madécéngengik tasuro mabbalancangi anrikku ri Jawa mupauwang toi Datu Puakku, naélorekko Datué ri Tana Ugi mallaibiné muttamak ri Tana Ugi joppa-joppa, apak ruddaniwi Puang ri Idik maélo mewakik sita rupa." Purai kua na joppana Pabbicaraé na réwék mappanguju maélo lao ri Tana Jawa. Naiya saniasannana pangujunna na nokna ri salok é maélo nokna ri lopi manguju lao ri Jawa. Purai kua, sompekni lao ri Jawa. Tessiaga to ittana, lettukni ri Jawa. Na énrékna ri Jawa na lao ri silasak é Lettuk i salasak é laoni ri olona Datué ri Jawa. Napauwangi Datué mallaibiné makkedaé, "O Puakku, taparajaiangi addampeng Puang, nasuroka puakku Datué ri Tana Ugi mallaibiné palettuk i sellenna ri dik dua Puang, nasabak muddanini ri dik Puang. Marennui Datué ri Tana Ugi maélo méwakik sita Puang. Marennu toi Puang engkana muanné taparampé I Singkeruang Ugi sibawa engkana to nréwek sibawa salamak ri Tana ancainna, engka tona anakna dua napoléang. Décénna na anakku garék La Baso Jawa parakaiwi." Rirakkai paué, naiya / Singkeruang Ugi'déppa namaélo nréwek ri

Tana Jawa.

Purai kua, engkani nréwek polé ri Jawa. Naiya Datué ri Jawa déppa namélo muttamak ri Tana Ugi nasabak déppa paddapirena. Napoméhasa mui maédo lao sita Datué ri Tana Ugi. Iyami napuwangi Pabbicaraé makkedaé, nréwekno riolok Pabbicara mupa lettukenyak selekku ri Datué ri Tana Ugi malaibiné.

Purai kua, nréwekni Pabbicaraé na nguju lao ri Tana Ugi. Lettuk i ri Tana Ugi napauwenni Datué mallaibiné makkeda, "Sellenna ro mai Datué Jawa mallaibiné ri Datué Puang."

Na marennuna Datué ritu.

Temmekni surekna Masé-Masé.

DAFTAR KATA SUKAR

1. kalakik
2. puak Jenang
3. ina nyumpareng

4. puak sanro sahaya (sapaan terhadap orang yang lebih rendah derajatnya)
bendahara (?)
5. sanro
6. walasnya cubits. dukun
7. penjenang suatu wadah dalam bentuk anyaman bambu
8. mabbissu lolo
9. tawa-tawa
10. jenang pasokko
11. kasarak induk pengasuh (?) : dukun beranak
: orang yang disuruh mengumumkan tentang adanya suatu keramaian atau suatu
acara.
13. pattaranak
14. Singkeruang Ugi
15. pattumanning
16. kandawari
17. Becce-Becce : upacara syukuran atau selamatan : gong : juru masak
: tudung saji untuk menutup kue. Biasanya berbentuk bulat berdiameter + 20 cm -
25 cm
12. jempang masker penutup kemaluan pada anak perempuan yang terbuat dari
emas .
18. paratiwi
19. indok : perawat anak keturunan Ugi ((Bugis) .

para dayang i beranda : sapaan terhadap anak perempuan yang tingkatnya lebih

rendah. i dunia bawah : sapaan terhadap kepala juru masak

20. puak kino

21. jongke

22. cali zgkerra

23. nenek kadi

24. ota-ota salaka

25. lellu : sapaan terhadap kepala juru masak; bujang/pesuruh

: ruang bagian dapur

: semacam bros

: kadi/penghulu

26. mapaci

27. pansi: perak yang berbentuk sirih pemegang kain yang berbentuk segi empat

dan setiap sudutnya diberi tangkai untuk memayungi putra raja.

: upacara menjelang hari pernikahan

28. segera

29. morola y

30. pemebesut 31. salasak 32. daengta 33. petta

: ramuan yang dibuat untuk dibubuhkan kepada kedua calon pengantin dalam

upacara mappacci

: mahkota

: kembali pulang bagi pengantin laki-laki : pengantar kue

: balairung

: kakanda Anda

34. puak/puang

: bapak raja/bapak mertua (panggilan omah atau kakek bapaknya seorang raja);
paman

35. calingkerra 36. daeng

: bapak mertua (panggilan menantu kepada bapak mertua yang menjadi raja);
panggilan kepada orang yang terhormat. : perhiasan

: kakak/kakanda; sapaan untuk orang yang sederajat (istri kepada suami)

37. sollongeng : bayi anak raja

38. anak rajeng

anak bangsawan murni

39. indok pasusu 40. panre

: ibu yang menyusukan bayi anak raja. : pandai emas

41. paccina-cimang : perhiasan untuk bayi 42. paccina-cimanna : perhiasan untuk
bayi

laki-laki 43. ambok/Ambo : paman

44. pappukuru sumangak : tanda bersyukur yang berupa sumbangan
uang

173

45. kampaleng

sejenis ikan putih, ungkapan yang berarti gadis cantik

46. bissu 47. sapana 48. pattaranak 49. anak mattola

pelayan dan pengasuh anak(?) : nama tangga istana : pelayan anak raja : putra
mahkota